



SVĚTCI V HISTORII KARMELU

Jan Chlumský

Obsah s přehledem památek

Slavnost - **Slav.** - S (Sollemnitas) Závazná památka – **P.** - M (Memoria obligatoria)
 Svátek - **sv** - F (Festum) Nezávazná památka – **Np.** - m (Memoria ad libitum)
 Vzpomínka - **vzpom.** - C (Commemoratio)

Str.		Rok+	Karmel	Martyr.	O.Carm.	OCD
5	ÚVODEM					ČÁST I.
7	Eliáš, prorok	- 850	20.7.	20.7.	SLAV.	SV
11	Elizea, prorok		14.6.	14.6.	P.	–
14	Panna Maria Karmelská		16.7.	16.7.	SLAV.	SLAV.
17	P. M., Matka božské milosti		19.7.		–	P.
19	Jáchym a Anna, rodiče Panny Marie a ochránci řádu		26.7.	26.7.	P.	
21	sv. Josef, snoubenec Panny Marie a hlavní ochránce řádu		19.3.	19.3.	SLAV.	SLAV.
27	POČÁTKY NOVOZÁKONNÍHO MNIŠTVÍ NA KARMELU					
28	POČÁTKY HISTORIE KARMELITÁNŮ A ROZKVĚT JEJICH ŘÁDU VE 13. STOLETÍ					
29	Bertold, voják a poustevník	1188	-	29.3.	-	-
31	Brokard, poustevník, převor	1231		2.9.		
33	Albert Jeruzalémský, biskup a zákonodárce řádu	1214	17.9	14.9.	SV	SV
35	Angel ze Sicílie, kněze a muč.	1225	5.5.	5.5.	P.	–
37	Šimon Stock, řeholník	1265	17.5.	16.5.	Np.	Np.
40	Jana z Toulouse blah. terciárka	1286	31.3.			
41	Frank Lippi /ze Sieny/ blah.řeh. bratr	1292	11.4.	11.12.		
42	KARMELITÁNSKÝ ŘÁD VE 14. A 15. STOLETÍ					
43	Albert z Trapani, kněz	1307	7.8.	7.8.	SV	Np.
44	Petr Tomáš, biskup	1366	8.1.	6.1.	SV	Np.
45	Ondřej Corsini, biskupa	1373	9.1.	6.1.	SV	P.
46	Avertan z Limoges, řeholník OCarm	1386	25.2.	25.2.		
47	Nonia Alvares Pereiry, bl. řeholník	1431	1.4.	11.11.	P.	Np.
49	Angel Augustin Mazzinghi, bl. kněz	1438	17.8.	16.8.	Np.	–
50	Jan Soreth, blah. kněz	1471	24.a25.7.	25.7.	P. 24.7.	Np. 25.7.
52	Františka d' Amboise, blah.řehol.	1485	5.11.	4.11.	Np.	–
56	Alois Rabata, blah. kněz	1490	9.5.	8.5.	Np.	–

57	Jana Scopelli, bl. panna	1491	9.7.	9.7.	Np.	–
58	Archanděla Girlandi, bl. panna	1495	29.1.	25.1.	Np.	–
58	Bartoloměj Fanti, bl. kněz	1495	5.12.	5.12.	Np.	–
60	DĚJINY ŘÁDU V 16. STOLETÍ S REFORMOU PODLE PŮVODNÍCH PRAVIDEL					
61	Jacobin de' Canepacci blah. řeh.	1508	3.3.	3.3.		ČÁST II.
61	Baptisty Spagnoliho, bl. kněz	1516	17.4.	20.3.	P.	Np.
67	Probodení srdce sv. Terezie od Ježíše, matky reform. Karmelu	1582	26.8.	-	–	P.
63	Terezie od Ježíše, panny a učitelky církve, matky reformovaného Karmelu	1582	15.10.	15.10.	SV	SLAV.
68	Jan od Kříže, kněz a uč. církve	1591	14.12.	14.12.	SV	SLAV.
72	KARMEL V ČECHÁCH; 17. A 18. STOLETÍ SE SVĚDECTVÍM ŘADOVÝCH MUČEDNÍKŮ					
74	Marie Magdaléna de' Pazzi, panna	1607	25.5.	25.5.	SV	P.
79	Marie od Vtělení, bl. řeholnice	1618	18.4.	18.4.	–	Np.
81	Anna od sv. Bartoloměje, bl. panna	1626	7.6.	7.6.	–	P.
82	Dionýsius od Narození, bl. kněz a Redempt od Kříže, řehol. muč.	1638	29.11.	29.11.	Np.	P.
84	Marie od Ježíše, bl. panna	1640	12.9.	13.9.	–	P.
86	Marie Elekta Ježíšova, ctihodná	1663	11.1.	-	–	vzpom.
87	Marie od Andělů, bl. panna	1717	16.12.	16.12.	–	Np.
88	Terezie Markéty od Nejsv. Srdce Ježíšova (Anny Marie Redi)	1770	1.9.	7.3.	Np.	SV
90	Terzie od sv. Augustina a spolusestry, bl. mučednice	1794	17.7.	17.7.	Np.	P.
93	muč. Franc. revoluce - Jan Křtitel, Michael Ludvík, Jakub Gagnoye a <u>Jakub Retouret</u> , bl. kněží a mučedníků	1794	18.8.	26.8. <u>OCarm</u>	Np.	Np.
96	KARMEL V 19. STOLETÍ					
97	Jáchyma de Vedruna de Mas, řeholnice	1854	22.5.	28.8.	Np.	Np.
99	Cyriak Eliáš Chavara, bl. kněz	1871	3.1.	3.1.	Np.	Np.
101	František od Ježíše, Marie a Josefa, bl. kněz	1872	7.11.	20.3.	Np.	Np.
103	Marie od Ukřižovaného Ježíše (Miriam Baouardy), bl. panny	1878	25.8.	26.8.	Np.	Np.
105	Marie Terezie Scrilli (v ČR 14.11.-výjimka kvůli Pam.sv. Anežky)	1889	13.11.	14.11.		
106	Josefa Naval Girbes, bl. panna	1893	6.11.	24.2.	–	Np.
109	Jindřich de Ossó, kněz	1896	27.1.	27.1.	–	Np.
111	Terezie od Dítěte Ježíše a sv.Tváře, panna a učitelka církve	1897	1.10.	1.10.	SV	SV

115	20. STOLETÍ				ČÁST III.	
117	Alžběta od Nejsvětější Trojice, blah.	1906	8.11.	9.11.	Np.	Np.
121	Rafaël od sv. Josefa (Kalinowský), kněz	1907	19.11.		Np.	P.
125	Isidor Bakanja, bl. mučedník	1909	12.8.	15.8.	Np.	–
127	Terezie Marie od Kříže (Terezie Manetti), bl. panna	1910	22.4.	23.4.	–	Np.
129	Terezie od Ježíše z Los Andes, F. Solar; panna	1920	13.7.	12.4.	Np.	P.
132	Teodora /Elie od sv. Klementa/ Fracasso blah. řeholnice OCD	1927	29.5.	25.12.	-	Np.
134	Marie Pilar, Terezie a Marie Angeles, bl. panen a mučednic	1936		24.7.	–	Np.
137	Marie Mercedes Prat, bl. panny a mučednice	1936	24.7.	24.7.	–	Np.
138	Marie Sagrario od sv. Aloise /Elvíra / Moragas Cantarero bl. panna a mučednice	1936	16.8.	15.8.	–	Np.
140	Terezie od svatého Josefa/ Marie /Tauscher blah. zakl. kongregace	1938	20.9.	20.9.	-	Np.
142	Anička Zelíková, panna III.ř. Služebnice Boží	1941	(+11.9.)	-	jen soukromá úcta	
145	Titus Brandsma, bl. kněz a mučedník	1942	28.7.	26.7.	Np.	–
147	Terezie Benedikta od Kříže (Edith Stein), panny a muč.	1942	9.8.	9.8.	Np.	P.
151	Alfons /Maria od Ducha Sv./ Mazurek blah. kněz a muč. OCD	1944	12.6.	28.8.	-	Np
153	Hilarius Januszewski bl. kněz muč. OC	1945	21.3.	25.3.		
155	Eufrázie od Nejsv. Srdce Ježíšova - Eluvathingal blah.	1952		29.8.		
157	Marie Crocifissa Curcio blah. řeh.	1957	4.7.	4.7.		
158	Jiří Georgius Presca, bl. kněz	1962	9.5.	26.7.		
160	Marie Maravillas od Ježíše, bl. p.	1974	11.12.	11.12.	–	Np.
162	Všech svatých karmel. řádu		14.11.	1.11.	SV	SV
162	Vzpomínka na všechny zemřelé z karmelské rodiny		15.11.		vzpom.	vzpom.
162	DODATEK DVOJÍ POHLED NA KARMEL					
164	Literatura					
165	Karmelitánský kalendář					

ÚVODEM

Světcí „Karmelu“ jsou nejvýznamnějšími průvodci dějinnou historií karmelitánského řádu. Chce-li se někdo dozvědět podstatná fakta o karmelitánském řádu, je mu tato kniha nabízena jako významná pomocnice. Vedle života karmelitánských světců je pro ně vítanou přílohou i Řehole řádu bratří neblahoslavenější Panny Marie Karmelské, podle které žili.

Řád s pravidly (řeholí), vznikl před 800 lety, na začátku 13. století. Jeho počátky však sahají poněkud dál. Karmelitáni se hlásí ke svému předchůdci a patronu, svatému Eliášovi, (pam.20.7.,) proroku z roku 850 před Kristem. Život jejich první poustevnické komunity vznikl v blízkosti jeho studny a Elizeovy jeskyně.

Eliáše lze označit za prvního muže žijícího zásadami či způsobem daleko pozdějších řeholníků. Proto Eliáš a jeho nástupce Elizeus mají své životopisy zařazené v začátku tohoto souboru. Životopisy všech zde uvedených světců jsou převzaty z díla na internetu, které má název: „Světcí k nám hovoří“ (je souborem světců celého martyrologia, jejichž životopisy jsou postupně doplňovány na <http://sancti.catholica.cz/>).

Vedle sv. Eliáše je hlavní patronkou řádu Panna Maria a vztah k ní je od počátku v životě karmelitánů neodmyslitelnou samozřejmostí. Dva základní rysy jejich spirituality jsou proto od těchto dvou patronů odvozeny. Jedná se o následování proroka Eliáše v jeho horlivosti pro živého a přítomného Boha. Druhým rysem je synovská odevzdanost Panně Marii, vzoru čistého nitra s plnou otevřeností pro Pána.

První karmelitáni na rozdíl od jiných řádů neměli konkrétního zakladatele, ale považovali se za vlastnictví Panny Marie. Ji si poustevníci, z nichž mnozí přišli do Svaté země jako Křižáci, zvolili za patronku jako Matku Pána, který tuto zem posvětil svým životem a výkupnou obětí.

O karmelitánském řádu se často mluví jen jako o „Karmelu.“ Hora Karmel sice leží v Palestině, ale život řádu, který z ní vzešel, rozkvetl a působí v celém světě neopouštějíc svými kořeny Karmel, který je symbolicky s ním. Toto jméno také připomíná, co sebou nese povolání těch, kteří se pro Karmel rozhodli. A i těm, kteří uvažují o této duchovní cestě, jsou určena následující slova apoštolského nuncia arcibiskupa Giovanniho Coppy, z jeho promluvy při inauguraci kláštera v Kostelním Vydří:

***„Karmel je hora, která symbolizuje vystupování duše k Bohu;
hora, kde jako Eliáš hledáme Boha s láskou neochvějnou, čistou a hlubokou;
hora, kde prosíme Trojjediného Boha za spásu lidí;
hora, která předem vytváří věčnou jednotu s Bohem v nebi, pro věčnost.“***



Pohled na jeskyně El-Khader, původně zvané „Škola proroků“

Karmel je i horou se „školou světců.“ Ti tvoří jeho historii. Ale historie neskončila, má pokračovat svědectvím našich životů na oslavu Boží a ke cti Pánovy Matky, Panny Marie. Na naši cestu září vzory, z nichž některé byly prohlášeny za učitele církve a protože v Božím království je i ten poslední větší, než ten největší na zemi (srov), tato kniha připomíná všechny svíce Karmelu, jejichž příklad byl v církvi vyzdvižen.

Pro chronologické pořadí je zde začínáno SZ proroky, dál následuje oddíl týkající se hlavní patronky a slavnosti P. Marie Karmelské, i když tento svátek vznikl později a to jako svátek děkovný. Karmelitáni této své ochránkyni tak projeví vděčnost zejména za udržení svého řádu v době selekce značného množství pozdějších řeholí, kdy se jednalo i o otázku jejich zrušení.

Kalendář obutých karmelitánů také slaví rodiče Panny Marie, sv. Jáchyma a Annu jako ochránců řádu a Mariina snoubence sv. Josefa, coby hlavního ochránce řádu. Teprve za nimi následují životopisy vlastních karmelitánů – světců v chronologické řadě - jak z dějin Karmelu na zemi přešli do společenství v nebi.

Oddíly životopisů s vyobrazením světců doplňují dějinné informace.

sv. Eliáš Thesbita

20.7. (slaven v Karmelu
a připomínán i martyrologiem)

Postavení: prorok
Úmrtí: kolem r. 850 př. Kr.

Za času panování krále Achaba vystupoval jako obhájce víry v jediného Boha a vedl poustevnícký život. O obnovu úcty k pravému Bohu se zasloužil poražením Baalových proroků na hoře Karmel. Písmo svaté ho představuje jako proroka mimořádně omilostněného a pohybujícího se stále v Boží přítomnosti.

K Eliášovi se hlásí řád karmelitánů, který vyrostl z prvních poustevníků na hoře Karmel, kteří usilovali o dědictví „dvojnásobného ducha“, o které šlo již Elizeovi. Vedle Matky Boží je jejich druhým hlavním patronem a vzorem pro život modlitby.

Atributy: anděl, dítě, havran, nanebevzetí v ohnivém voze

Patron: karmelitánů, letecké dopravy; vzýván proti ohni a nepřízni počasí



JEN HOSPODIN JE BŮH!

Dnes připomínaný starozákonní prorok nese vyznavačské jméno: „(mým) Bohem je Hospodin“ – „Eliáš“. Je vzorem nejen karmelitánským mystikům, ale všem křesťanům. Když ho Písmo svaté v 1. Královské představuje na začátku 17. kapitoly, zdůrazňuje, že on stojí ve službách Boha, kterého vyznává. To je ale krásné povolání i nás všech. Vždyť povolání do služby Bohu se nám (laikům) dostalo už ve svátosti křtu s úkolem „*podílet se na Kristově kněžství, na jeho prorockém a královském poslání; jsme rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid patřící Bohu jako vlastnictví, abychom rozhlašovali, jak veliké věci vykonal ten, který nás povolal...*“ (viz KKC 1628). Tento paragraf s citací (1 Petr 2,9), končí zdůrazněním: „Křest dává podíl na obecném kněžství věřících.“ Nikdo z pokřtěných není pro Boha méně důležitý než Eliáš, ač k velké škodě se nesnažíme být věrni svému poslání, v němž pro žité spojení s Kristem nejsme omezenější než byl Eliáš. I když jsme větší hříšníci než on, Bůh nám do rukou vložil úkol oslavovat jej a šířit pravdu o Něm mezi pohany.

Podíl na prorockém poslání, za Eliáše i dnes, nespočívá jen ve vidění budoucnosti. Prorok své poslání uskutečňuje i tím, že je jakýmsi „živým svědomím“ lidu, na který chce Bůh skrze jeho jednání působit. Prorok pro spojení s Bohem signalizuje nebezpečí, zejména hříchu, po němž zdůrazňuje zachraňující kající aktivitu. Dokáže víc, říká víc, ale nikdy nebyl vítaný, jak to ukazuje i život Eliášův.

Narodil se v 9. století před Kristem, pocházel z přistěhovalců gileádských. Označen byl Tišbejský, jako by šlo o místo původu, tedy Tišbé. Někteří Tišbé v Galileji nerozlišují od Tišbé v Gileádu, které se ztotožňuje s dnešním el-Istib v Adžlunu. Jako přistěhovalec byl Eliáš bez domovského práva, patřil k bezprávné a nejchudší části lidu. Žádné postavení Bohu nepřekáží ve vyvolení a zapojení člověka do úkolu, který od něj potřebuje splnit, pro který mu dává milost a jehož splnění vede k pozdvihnutí do jeho slávy.

První Eliášův zaznamenaný čin je slovo ke králi Achabovi: „...nebude rosa ani déšť, leč na mé slovo.“ Základem je Pravda pocházející z Boha a služba pravému Bohu. O nich se posluchači museli teprve přesvědčit. Plnění Eliášova úkolu pokračovalo odchodem do skrytosti u potoka Keritu a havrani mu tam přinášeli ráno chléb a večer maso. S Eliášem se tak stávali znamením božské moci. A jeho samého tak posilovali ve víře. Pak voda v potoce vyschla, takže splnění slova ohrožovalo i život proroka.

Tehdy Eliáš zaslechl Hospodinovo slovo, aby šel do Serepty a usadil se u místní vdovy. Jistotou víry působící zázraky ji poznal u městské brány. Příběh Eliáše a ženy, která se chystala připravit pokrm pro sebe, aby pak se synem zemřela, se odvíjí od 1 Kr 17,10. Ač se vdově nedostávalo potravy, přesto připravila nejprve požadovaný pokrm Eliášovi. Sama pak měla dostatek, protože na jeho slovo mouka ve džbánu neubývala a oleje bylo dostatek až do seslání deště.

Z dalšího textu vysvítá vědomí hříšnosti vdovy, v konfrontaci s Eliášovou čistotou a dále skutečnost smrti, která znova ohrozila jejího syna. Bez Eliáše by ten stav nenastal, ale bez něj by už byli mrtví oba. Jenže v daném okamžiku nesla to těžší. Eliáš jí pomohl ke světlu pravdy a pak jí vyprosil zázrak, kterým vrátil chlapci život.

Po neurčitě dlouhé době byl Eliáš poslán k Achabovi, který ho nařkl, že uvádí Izrael do zkázy. Za pravého původce zkázy však Eliáš přímo označil králův dům, neboť opouští Hospodinova přikázání a chodí za Baaly. Eliáš si též vyžádal setkání s Baalovými proroky na hoře Karmel, kde se sešel i všechen lid. Vytkl lidu kulhání na dvě strany a všechny vyzval, aby šli za tím, kdo je pravý Bůh. Spor o tom, zda je to Hospodin nebo Baal, měl být rozhodnut Božským přijetím oběti skrze oheň seslaný vzývaným.

Baalovi proroci se činili celý den fanatickým vzýváním svého božstva kolem připravené oběti z býka. Eliáš pak opravil Hospodinův pobořený oltář

podle izraelské starozákonní tradice. Dvanácti kameny připomenul dvanáct kmenů Izraele. Připravenou oběť nechal 12x polít vodou, aby víc vynikla Boží velikost. Modlitbou k Hospodinu prosil za lid a oběť i dříví s vodou strávil oheň, který spadl z nebe. Lid volal: „Jen Hospodin je Bůh!“ 450 Baalových proroků pak pro neschopnost přijmout pravdu a kvůli obavám z nového svádění lidu bylo pobito.

Následuje zmínka o sedminásobné cestě mládence na vrchol Karmelu, upomínající na dary Ducha svatého. Eliáš již předem slyšel hukot deště pro spojení s Božím duchem. Vlastní déšť byl symbolem daru Ducha svatého, přicházejícího v obláčku, označovaném za předobraz Panny Marie. Déšť, který zúrodnil zemi odpovídal víře Eliáše, který její silou zastoupil všech 12 kmenů Izraele.

Pro hrozbu pomsty od rozhněvané královny Jezabel odešel Eliáš do pouště a vyčerpán si přál umřít. Eliášovu rezignaci podporovalo vědomí, že není lepší než jeho předkové. Snad na to měla vliv vzdálenost od místa zázraků. Boží anděl ho vzbudil a přiměl k jídlu. Posílen Božským pokrmem pak šel symbolických 40 dní k hoře Chorebu (totožné prý se Sinajem), aby se tam nakonec setkal s Hospodinem ve slabém vánku. Onen pokrm je také považován za období many, předobrazující eucharistii. A 40 dnů putování připomíná jak Mojžíšův pobyt na hoře, tak Kristův pobyt na poušti a jeví se jako čtyřicetidenní kající přípravné období vyskytující se i v našem liturgickém roku.

Z Chorebu Eliáš odešel povolat do služby Elizea, jehož památka je uváděna 14.6. s celým příběhem.

Před mimořádným způsobem odchodu Eliáše ze světa bylo Elizeovi dáno poznat sílu Hospodinova slova v prorockých učednících, kteří mu oznamovali Eliášovo vzetí vzhůru – zprávu, kterou



mohli obdržet jen od Ducha Božího. Elizeus požadoval nejen převzetí Eliášova poslání, ale i jeho mystiky („dvojnásobný díl ducha“). Eliáš se od Elizea marně potřikrát pokoušel odloučit. Tak nakonec prožil Eliášovo nanebevzetí v ohni, který je symbolem Ducha svatého. Pro Elizea to znamenalo vedle vyslyšení i nový závazek vůči lidu.

Poslední potvrzení významu sv. Eliáše vidíme na hoře Tábor při proměnění Krista, který s ním a Mojžíšem rozmlouval. (Mt 17,3)

Předsevzetí, modlitba:

Vědom si svého prorockého poslání budu se snažit zpřítomňovat skutečnost, že Bůh je láska, abych tak uskutečňoval svůj úkol být kvasem. Připomenu si, že kvas se v těstě ztrácí, ale je vidět, co vykonal. I já se musím ztrácet, ale s viditelným vlivem úkolu, který mi Bůh dal.

Bože, světlo věřících a pastýři svého lidu, Tys povolal svatého Eliáše za proroka, aby čistotou svého života i mocí pramenící z důvěrného spojení s Tebou, obhajoval věčnou pravdu; pomáhej nám, abychom se od něho stále učili žít ve Tvé přítomnosti a pro jeho přímluvu dosáhli setkání s Tebou v nebi. Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(na podkladě závěrečné modlitby breviáře)



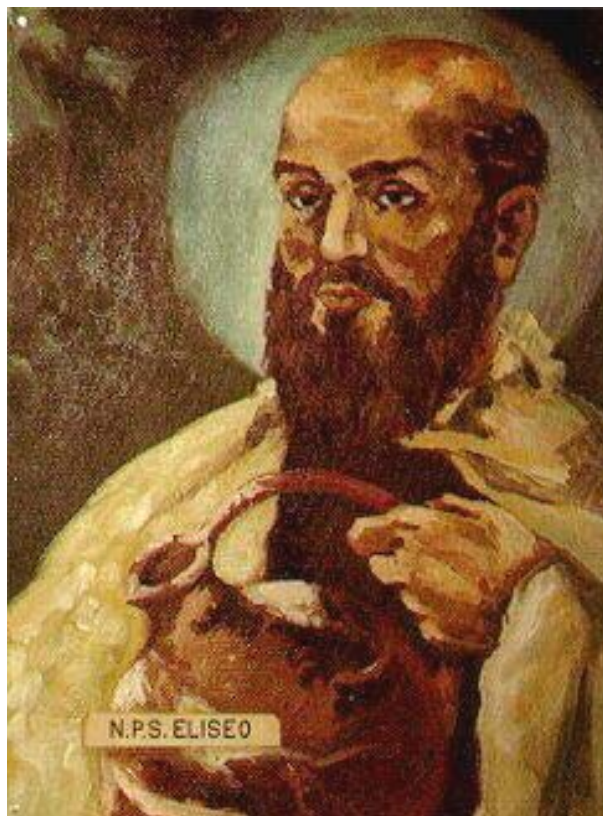
El-Khader: vstup do „Jeskyně Eliáše“ přeměněné na synagogu

sv. Elizeus (Eliša)

14.6. (památka v Karmelu
a připomínán i martyrologiem)

Postavení: prorok

Byl žákem proroka Eliáše a po jeho nanebevzetí stal se jeho právoplatným následovníkem a charismatickým rádcem Izraele. Vynikl jako Hospodinův poslušný prorok, o němž je psáno, že krále Jehúa podnítl k tomu, aby svrhl zpoňštelou dynastií Omríovců. V jistém smyslu je uváděn jako dovršitel izraelské prorocké tradice. Další velcí proroci pak již zanechávají písemné památky. Roku 721 před naším letopočtem zaniklo severoizraelské království. Působení a smrt Elizeova nastala asi 3.-4. generaci před jeho zánikem.



Atributy: dvouhlavý orel nebo holubice, medvěd, plášť, sekera bez topůrka; zobrazován bývá také s Eliášem jak od něj přijímá plášť

ŽIVOT V BOŽÍ PŘÍTOMNOSTI

V 9. stol př. Kr. se stal Eliášovým pokračovatelem z příkazu Hospodina. Ten Eliášovi přikázal: „Elizea, syna Šáfatova z Ábel-mechóly, pomazeš za proroka místo sebe.“ (1Kr 19,16)

Eliáš ho našel jak oře a před ním dvanáct spřežení. Šel k němu a hodil mu na ramena svůj plášť. Elizeus se za ním rozběhl a vyžádal si ještě dovolení rozloučit se polibkem s rodiči. Eliáš mu řekl: „Jdi a vrať se! Nezapomeň, co jsem ti učinil.“ Elizeus se obrátil, vzal spřežení dobytčat a obětoval je. Maso uvařil na dříví z jejich jha a dal je lidu k sněžení. Nato vstal a šel za Eliášem jako jeho služebník. (srov. 1Kr 19,19-21)

Soubor dalších příběhů o Elizeovi můžeme číst v Bibli, v první polovině 2.Královské knihy. Pojednávají o událostech za vlády několika nejmenovaných králů. Druhá kapitola popisuje Eliášovo nanebevzetí, před nímž se zeptal Elizea, co může pro něj udělat než bude od něj vzat. Ten řekl: „Ať je na mně dvojnásobný díl tvého ducha.“ (2Kr 9) Elizeus byl vyslyšen a ujal se svého úkolu.

Elizeova žádost se v podstatě týká milosti hlubokého prožívání života v Boží přítomnosti jako dědického podílu prvorozeného i přesto, že duch se nedědí, ale je svobodným darem od Boha. Proto také Eliáš mluví o znamení, které Elizeus dostane, rozhodne-li se Bůh touto milostí ho obdarovat. Tím znamením bylo vidění Eliáše, kterak v ohnivém voze vystupoval za vichru do nebe. Oheň je symbolem lásky a Ducha sv.

Řeč o dvojnásobném duchu je kompetentními osobami vykládána v trojím smyslu. První snad vychází z toho, že stejný obrat je v Dt 21,17, kde je řeč o dědickém podílu prvorozeného syna. Elizeus se hlásí o prvorozenecké právo, o privilegium podílu. A podobně tak činí ti, kteří se k Eliášovi hlásí – karmelitáni. Jedná se o otázku a míru jeho následování.

Druhý smysl, který se dvojnásobnému duchu dává, je podivuhodné spojení kontemplativního a činného života u Eliáše. Sledujeme-li jeho život, je vidět Boží povolání Eliáše od nazírání k činnému životu a pak jeho návraty k nazírání jako k vyšší stránce svého povolání. Je z toho patrný soustavný život v Boží přítomnosti

Třetí smysl je v harmonickém spojení lidského usilování o ctnosti a mystického života, vlitého Bohem. Spojení očistné cesty, na niž se usiluje o ctnosti, s cestou sjednocující, tedy činnosti založené na životě modlitby. Znamená to život v Boží přítomnosti. A těmito slovy lze charakterizovat Elizea.

Ten, když se ujímal svého úkolu, udeřil pláštěm od Eliáše do vod Jordánu a ony mu umožnily přechod, stejně jako dříve Eliášovi. Zvednutím pláště a opakovaním divu rozdělení vody se Elizeus prokázal jako legální dědic Eliášův a byl tak přijat. Eliášovské divy však neumožnil konat jeho plášť, ale Hospodin.

Z Elizeových divů je připomínána jeho pomoc vdově, utiskované věřitelem. Elizeus ukázal vdově rozmnožující moc Božího požehnání tím, že z malé baňky s olejem neubývalo, dokud měla možnost plnit nádoby, s nimiž pak šla na prodej.

Dalším zázrakem bylo, že neplodné Šúnemance vyprosil početí syna. Dítě vyrostlo v chlapce, který zemřel. Tehdy ho Elizeus vzkřísil. Ve čtvrté kapitole 2Kr je ještě popsáno zázračné nasycení v Gilgálu. Bible dále uvádí zázračné uzdravení Aramejce Naamana z malomocenství po splnění Elizeova příkazu, aby se 7x ponořil do Jordánu. Uzdravení je projevem jak Hospodinovy svrchovanosti nad pohany, tak i znamením, že Boží milosti nejsou jen pro Izrael. Naamán si po uzdravení odvezl ze zaslíbené země hlínu, aby se na ní modlil doma k Hospodinu. Ještě několik dalších kapitol 2Kr hovoří o Elizeově životě ve službách Bohu i lidu.

Před jeho smrtí ho navštívil s pláčem izraelský král Jóaš a nazval ho Vozatajem Izraele, čímž zhodnotil jeho význam. Elizeus mu zároveň předpověděl i dobré výsledky bojů z Aramejci s upozorněním, že kdyby byl rozhodnější, byla by jejich porážka úplnější. Elizeus zemřel asi po 55letém působení a to prý ve věku 85 – 90 let. Ke všem zprávám o Elizeově působení se ještě radí vyprávění o mrtvém Izraelci, vhozeném do hrobu Elizeova. Mimořádná síla vycházela ještě i z Elizeových ostatků.

Předsevzetí, modlitba:

Mám zde další podnět k životu v Boží přítomnosti. Budu se modlit a pracovat se snahou o její vnímání.

Bože, světlo věřících a pastýři svého lidu, Tys povolal svatého Elizea, aby sloužil Tvému lidu svým příkladem i jako prorok; pomáhej nám, abychom se od něho stále učili žít ve Tvé přítomnosti a pro jeho přímluvu dosáhli setkání s Tebou v nebi. Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(na podkladě závěrečné modlitby breviáře)

Matka Boží, Panna Maria

má nej přednější místo po Ježíši Kristu, našem Pánu a Spasiteli.

Je hlavní patronkou rodiny Karmelu, ale kromě této rodiny je patronkou universální - všech křesťanů, kteří se k ní utíkají – protože je Matkou všech.

Atributy (týkají se i symboliky a předobrazů):

jednorožec (bájně zvíře jenž se dalo chytit pouze v klíně panny – předobraz vtělení), zelenající se hůl Aronova, věž Davidova (štítý na ní symbolizují Mariiny ctnosti), hvězda nad mořem, lilie, růže, oliva, cedr; 12 hvězd kolem hlavy, měsíc a had pod jejími nohama. Bývá znázorňována s holubicí symbolizující Ducha sv. a snad nejčastěji s Božským Dítětem v náruči. Jako bolestná s mečem (či i se sedmi meči v srdci). Její nanebevzetí s doprovodem andělů. Její oslava vyobrazením korunovace s Nejsv. Trojicí.

Všechny její svátky jsou uvedeny v díle : „Světcí k nám hovoří...“ na <http://sancti.catholica.cz/> . Zde, stejně jako v propriu Bosého Karmelu, jsou předkládány dva svátky té, které na nás nesmírně záleží a mohli bychom vyjmenovat celou stranu toho, čím pro nás je a mohli bychom probírat i litanie k ní. Můžeme si připomenout několik historicky se měnících a výrazných postojů karmelitánů vůči ní: je Matkou Pána země, kterému náležíme; Sestrou a pomocnicí po našem boku; Ozdobou a Královnou Karmelu. Poslední název se nejvíc přibližuje obsahu hlavní řádové slavnosti -

Panny Marie Karmelské - 16.7.

(slavené mimo řád jen jako nezávazná památka)

Stručně k historii svátku:

Její pojmenování pochází z hory Karmel, jehož krása je v Písmu sv. oslavována několikrát. Na této hoře od nejstarších křesťanských dob vedli poustevníci kající život a uctívali Rodičku Boží. Na začátku 13. století tam založili řeholní řád. Podstatou Mariina titulu „P.M. Karmelská“ bylo vyjádření dobrodiní, kterých se řádu dostalo od zvolené patronky.

Památka dnešního svátku se začala slavit v karmelitánském řádu ve 14. století, ale až v roce 1587 bylo papežem Sixtem V. povoleno její slavení v řádu i bratrstvu jako výroční slavnost. Papež Pavel V. v roce 1613 uznal pro bratrstva svatého škapulíře její svátek za hlavní a roku 1726 papež Benedikt XIII. památku P. M.Karmelské rozšířil na celou církev. K názvu památky se váže i souvislost s Eliášem, s horou Karmel, s řádem, který na ní vznikl a s karmelitánským škapulířem.

KRÁLOVNA ZAHRADY LÁSKY



Podobně jako jméno zvolené patronky i název karmelitán se odvozuje od hory Karmel, nacházející se ve stejnojmenném pohoří v Palestině. Slovo karmel se překládá jako „zahrada“ a na tomto místě uprostřed pouště také časem vyrostl háj staletých libanonských cedrů a dubů. Nejvystižnější pojem pro Mariino panství by snad mohl být „zahrada lásky“. Ona jako nejlepší stvoření Boží lásky, tuto lásku ve své zahradě (Karmelu) pěstuje, pečuje o ni a s láskou jí vládne s jediným cílem, aby byla krásnou pro Ježíše Krista, pro Boha. Karmelitáni v ní mají být krásnými, užitečnými

rostlinami. Jako příklad si můžeme připomenout jednu z nich, Terezii od Dítěte Ježíše (s pam. 1.10.), misionářku lásky, jejíž skrytý život se stal zdrojem apoštolátu a spásy. Byla proto jmenována i církevní učitelkou a již předtím nazývána „květinou ze zlata (jenž je symbolem ryzí lásky)“ či „květinou z Lisieux“. Připomínán bývá i její „déšť růží“. O životodárnosti, radosti a nádheře hory Karmel (z původního suchopáru) mluvil i Izajáš (viz. Iz 35,1-2).

Ve Starém zákoně prorok Eliáš na Karmelu s vírou vzýval Boha o zapálení oběti s nebe. Proba byla vyslyšena a tak před králem Achábem ukázal na marnost vzývání pohanského Baala (viz 1Kr 18,20-39). S dnešní památkou však více souvisí další text Bible 1Kr 18,41-44, zejména poslední verš: „Hle z hory vystupuje mráček..“ V něm křesťanská tradice viděla předobraz Panny Marie. Jako obláček, který nesl v podobě blízícího se deště záchranu pro izraelskou zem postiženou suchem, tak Panna Maria byla předpovídána jako nositelka budoucí spásy (protože z jejího těla vzešel Spasitel) i budoucího deště milostí.

Panna Maria je také „Neposkvrněná Čistota“ protože je to její podstatná vlastnost. A Eliáš, který ukázal na obláček, je obhájcem čistoty víry Izraele v živého Boha, jehož nositelkou se v čase příchodu spásy stala Maria. Svátek P. M. Karmelské můžeme vidět v těchto souvislostech jako styčný bod mezi dobou Starého zákona a staletími Nového.

Panna Maria Karmelská je také označována jako Matka sv. škapulíře. Škapulíř řád obdržel prostřednictvím svěťce Šimona Stocka (s pam. 16.5.) , který toužil rozšiřovat úctu k Panně Marii a prosil ji i o výsady pro řád. V noci 16.7. 1251 v Cambridgi mu ona předala škapulíř se slovy: „Vezmi toto roucho, je známkou spásy, zárukou pokoje a věčného závazku; kdo v něm zemře, nezakusí věčného ohně.“ Nošení škapulíře (jako náhrada oděvu se jedná i o medailku) má být provázeno naší ochotou obléci se v život Panny Marie a jako ona se dát do služeb díla spásy. Jde o to žít důvěrný vztah k P. Marii a ke Kristu a s nimi se podílet na Božím díle. Přijetí a nošení škapulíře je nejširší formou přičlenění ke Karmelské rodině, v níž každý člen má být životodárným údem.

Aktuálnost této cesty připomíná i svědectví sestry Lucie z Fatimy o tom, že 13. října 1917 držela Panna Maria v ruce karmelitánský škapulíř a chtěla tím vyjádřit přání, aby její nabídku a výzvu přijali všichni. Papež Pius XII. v r. 1950 řekl celému světu, že škapulíř je znamením zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. To označil za nevyhnutelné, protože Srdce Panny Marie uchráněné dědičné viny nás chce stále přivádět k Srdci Ježíšovu a k jeho milosrdenství. Nejhlubším smyslem škapulíře je obrátit se ke Kristu v jeho světle a lásce, jak to požaduje svatý Pavel ve slovech: *Vy, kteří jste pokřtěni v Krista, oblékli jste Krista (Gal 3,27)* .

Při předávání škapulíře se ve slovech modlitby říká: „Nos jej jako znamení mateřské ochrany Panny Marie a svého závazku následovat ji a sloužit jí. Ať ti Matka Boží pomáhá obléci se v Krista. On ať v tobě žije, aby se vzdávala sláva Trojici a abys v církvi přispíval(a) k dobru bratří a sester.“

Zásvětná modlitba k Panně Marii Karmelské

Maria, Královno a Matko Karmelu! Přicházím dnes, abych se ti zasvětil, protože celý můj život je jen nepatrný projev vděčnosti za mnohé milosti a požehnání, kterých se mi dostalo od Boha tvýma rukama.

S láskou se díváš na ty, kdo jsou oděni tvým Škapulířem, a proto tě prosím: podporuj svou silou mou slabost, osvěcuj svou moudrostí temnoty mé mysli a rozmnožuj ve mně víru, naději a lásku, ať Ti mohu každý den pokorně a věrně sloužit.

Ať ke mně Škapulíř stále obrací tvé milosrdné oči. Ať je mi zárukou tvé zvláštní ochrany v denním boji, abych byl věrný tvému Synu i tobě.

Ať mě odvrací od všeho hříšného v životě a připomíná mi ustavičně povinnost pohlížet na tebe a odívat se tvými ctnostmi.

Od nynějška se budu snažit žít důvěrně spojen s tvým duchem, obětovat všechno Ježíši skrze tebe a učinit ze svého života obraz tvé pokory, lásky, trpělivosti, mírnosti a ducha modlitby.

Nejmilejší Matko, podpírej mne svou neustávající láskou, ať se mi, nehodnému hříšníkovi, dostane jednou zaměnit svůj Škapulíř za nebeské svatební roucho a přebývat s tebou a s karmelskými svatými v království tvého Syna. Amen

Prosíme Tě, Bože, ved' nás k dokonalejší modlitbě, abychom na přímluvu a pod ochranou blahoslavené Panny Marie stále stoupali cestou, která vede ke Kristu. Neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z breviáře)

nebo:

Bože, Tys ozdobil karmelský řád vznešeným jménem blahoslavené Panny Marie, Rodičky tvého Syna. S radostí dnes slavíme její památku a prosíme tě: dej, ať pod její ochranou bezpečně dospějeme na vrchol hory, kterou je Kristus. Neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z karmelitánského Propria k breviáři)

Blahoslavené Panny Marie, Matky božské milosti

19.7. – závazná památka pouze pro Bosý Karmel v Evropě

Stručně k památce:

V první polovině minulého století byla tato památka v katolickém kalendáři uváděna 9.6. (viz. Mariánské zrcadlo od M.Weise r. 2002). V kláštorech Bosých karmelitánů byla tato památka slavena 23.7., na završení oktávy slavnosti Panny Marie Karmelské. Zřejmě i jí příslušel děkovný ráz.. Po vyhlášení sv. Brigity Švédské patronkou Evropy, získalo její slavení na významu a generální postulátor bosých karmelitánů proto v Calendarium proprium O.C.D. posunul památku Matky božské milosti na 19.7.



V Římském kalendáři se tato památka nevyskytuje, poněvadž ji lze považovat za zdvojenou s novější památkou „Prostřednice všech milostí“, s jejímž obsahem se shoduje. Přesto řádová památka „Matky božské milosti“ má smysl, přihlédneme-li k podrobnostem i ke vztahům, které s ní společenství řádu má a v důrazu na to, že zrodila Původce milosti. Může sem patřit vděčnost za mimořádnou ochranu, vděčnost za škapulíř, který byl předán touto Matkou v podstatě jako příslib božské milosti pro ty, kteří v něm zemřou. Už i to by mohlo stačit k odůvodnění smyslu této památky uvnitř důvěrného společenství s Matkou božské milosti. Ale je zde ještě povolání k vyprošování milostí druhým.

Souvislost Panny Marie s Boží milostí je jasná z Písma i tradice, z učení církve i ze svědectví mnoha světců. Boží vůlí je, abychom všechny výsady získávali skrze Marii, jíž jsme byli Božím Synem z kříže dáni za děti, kterou jsme přijali jako Matku, patronku, vznešenou pomocnici na cestě, vzor ve službě Pánu. „Panna Maria tím, že Krista počala, zrodila, živila, představila v chrámě Otcí a trpěla se svým synem umírajícím na kříži, zcela zvláštním způsobem spolupracovala na díle Spasitelově poslušností, vírou, nadějí a vroucí láskou pro obnovení nadpřirozeného života duší. Proto se stala naší matkou v řádu milosti.“ (LG 61)

POZVÁNÍ NA DARY Z OTEVŘENÉ NÁRUČE

Panna Maria po celý život spolupůsobila s milostmi od Boha a svým životem a utrpením se podílela na vykupitelském díle svého Syna. Tak spoluvytvářela poklad božské milosti. Největší milostí a přímo jejím zdrojem je Božské Srdce jejího Syna, kterého porodila. Snad právě proto mohl být tento svátek umístěn v minulosti do měsíce zasvěceného tomuto Srdci. Toto Srdce se nechalo pro nás otevřít kopím a pro sebe si nenechalo ani kapku krve. Svou Matku, která velmi dobře zná cenu milostí, ustanovil Ježíš nejen i za naši Matku, ale i za Prostřednicí a rozdatelkou všech milostí.

Když se P. Maria v pařížské kapli na Rue du Bac 27.11.1830 zjevila Kateřině Labouré, ukázala se jako ta, z jejíchž rukou vycházejí proudy paprsků, symbolizujících milosti pro hříšníky, pokud se o tyto milosti prosí. A přislíbila milosti i za nošení medailky, jejíž zhotovení žádala. Drahokamy, které v její rukou nezářily, označila pak za milosti, o které nikdo neprosí. To vše si lze s tímto svátkem Matky božské milosti připomenout. Jeho přetrvávání v komunitách Bosých má být i důrazem na potřebu vyprošovat milosti druhým. V klášterech s klauzurou je to přímo povoláním, které samo o sobě je milostí. Pro laiky jsou všechny výše zmíněné památky v jistém smyslu nabídkou nejvznešenějších darů z otevřené náruče milující Matky. Na tyto dary se však nechodí s košíkem jako na ovoce, byť je možné vidět v nich plody uzrálé na stromu kříže. Ale přichází se pro ně s pokorou, kajícíností, se sepnutýma rukama, srdcem rozšířeným láskou a důvěrou.

Čím více darů se takto vyprošuje druhým, tím více požehnání obdrží prosící duše i když za sebe vůbec nebude prosit. Tím nejcennějším na světě je totiž láska. Jen ona dává cenu našim skutkům, po naší lásce touží sám Bůh. Spolupůsobit s Boží milostí lze jen v lásce. I to si odnesme z této památky. Jen skrze lásku při vyprošování milostí a v lásce k hříšníkům je možná evangelizace světa. To je moudrost svatých, kteří získali mnoho duší pro Krista.

Předsevzetí, modlitba:

Budu se moudrosti svatých nejen učit, ale také podle ní i žít. S důvěrou a láskou rozšířeným srdcem prosit za druhé.

Bože, tys v nevystihlém úradku své prozřetelnosti chtěl, aby blahoslavená Panna Maria zrodila Původce milosti, a připojil jsi ji k němu v tajemství lidského vykoupení; uděl nám, prosíme, aby nám vyprosila hojnost milostí a dovedla nás k přístavu věčné spásy. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z karmelitánského Propria k breviáři)

sv. Jáchym a sv. Anna

26.7. památka rodičů P. Marie a ochránců řádu

Z těchto svatých manželů vzešla bez dědičného hříchu počatá dcera a Matka Spasitele světa. Jejich život tedy musel odpovídat svěřenému poslání a to je i důvodem naší úcty. U sv. Anny vždy bylo zdůrazňováno, že je matkou Bohorodičky, její lidskou vychovatelkou a učitelkou, a že je babičkou našeho Pána Ježíše Krista.

Atributy: pro Jáchyma: beránek, dítě, holubice, koš, Panna Maria

pro Annu: Panna Maria a dítě Ježíš

Patron: Jáchym je patronem manželských párů, truhlářů a obchodníků s plátnem.

Anna je patronkou Florencie, Innsbrucku a Neapole; také se k ní obrací ti, kteří prosí za šťastný sňatek a manželství, za požehnání dětí, za šťastný porod; jako svou patronku ji vidí matky, vdovy, ženy v domácnosti a mnozí další, k nimž patří horníci, tkalci, soustružníci, umělčtí truhláři, mlynáři, čeledíni, krejčí i krajkáři.

Oba jsou vzorem především pro všechny prarodiče.



OTEVŘENÍ BOŽÍM ZÁMĚRŮM

Jsou rodiči Neposkvrněného života, skrze který přišel na svět Boží Syn. Byli předmětem Boží lásky a milosti. Přes jejich význam se o nich Bible nezmiňuje a dvě evangelia uvádí jen předky sv. Josefa jako manžela té, z níž se narodil Ježíš Kristus, Syn Boží a Spasitel světa. Nedá se však říci, že by se křesťané o Mariinu rodinu nezajímali a nebyly alespoň v tradici dochovány informace o Mariiných rodičích. Z písemných zpráv je však považováno za nejvýznamnější tzv. protoevangelium sv. Jakuba, které je apokryfním spisem vzniklým až ve 2. století a Církev jako takovému nepravému nikdy nepřiznala hodnotu apoštolského.

Jakubovy informace o rodičích Panny Marie nesou nejen starobylost a vážnost, ale zanechaly i značnou odezvu v liturgii, stejně tak v lidové zbožnosti, která se udržela jako církevní tradice. Navíc se s nimi shoduje i zpráva o vidění blahoslavené stigmatizované Kateřiny Emerichové a s nimi shodně hovoří také východní podání, zaznamenané sv. Epifaniem a Janem Damašským.

Např. uvádějí, že Jáchym s Annou výtěžek pastýřského zaměstnání rozdělovali vždy na tři díly, a to na oběť chrámu, chudým a poslední díl, i co do kvality, užívali na vlastní potřeby. Nikdy netrpěli nedostatkem. Stali se pohrdanými pro dočasnou neplodnost, ale svou nezlomnou důvěrou otevřenými Božím záměrům.

Podle protoevangelia Jáchym pocházel z Galileje a Anna byla dcerou jistého betlémského kněze. Z jejího rodu pocházela i Alžběta, kterou již evangelium jmenuje jako Mariinu příbuznou. Mezi Mariiny nejbližší by patřila také Marie Kleofášova, matka Zebedeovy manželky Salome, Judy Tadeáše a Jakuba Menšího. Konkrétnost příbuzenských vztahů se nepovažuje za spolehlivě doložitelnou.

Jáchym a Anna spolu žili jako manželé, přičemž po dobu 20ti let se jim údajně nenarodil žádný potomek. Jelikož Jáchym byl starším knězem a neplodnost byla považována za Boží trest, jednoho dne byla Jáchymova oběť veleknězem odmítnuta. Jeho kroky pak vedly do přírody ke kající modlitbě. Ani přes pohrdání neztratili tito starší manželé svou nezlomnou důvěru a zůstali otevřenými Božím záměrům.

Podle protoevangelia i zprávy o zjevení K.E. se manželům žijícím v odloučenosti, modlitbě a práci zjevil archanděl Gabriel. Na jeho slovo se Jáchym vrátil k manželce, s níž se setkal pod Zlatou bránou v Jeruzalémě a díky jejich ctnostnému životu mohl se v jejich rodu dovršit Boží plán spásy.

Svoji dceru Marii „od Boha milovanou“ zasvětili coby malé dítě v Jeruzalémském chrámu, kde jí umožnili další výchovu.

Jáchym a Anna splnili to, co Bůh od nich očekával a zůstali v pozadí. Jáchym se údajně Mariina návratu nedožil a Anna prý zesnula až ve vysokém věku. Její hebrejské jméno znamená „milostiplná“ či „omilostněná“, jméno Jáchym se váže na význam „příprava na Spasitele“ či se překládá i jako „bude Bohem vyvýšen“.

Památku svaté Anny prohlásil za závaznou pro celý svět papež Řehoř XIII. v roce 1584.

Předsevzetí, modlitba:

Zamyslím se nad svým životem se zaměřením na otevřenost záměrům, které má se mnou Bůh a budu prosit za jejich poznání desátkem růžence.

Bože našich otců, Tys vyvolil svatého Jáchyma a Annu za rodiče Matky Tvého Syna; na jejich přimluvu splň i na nás svá zaslíbení, ať dosáhneme věčné spásy. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen.

(závěrečná modlitba z breviáře)

sv. Josef

19.3. slavnost snoubence Panny Marie a hlavního ochránce řádu

Pocházel z královského rodu Davidova a v evangeliu je nazván mužem spravedlivým. Bohem byl vyvolen za snoubence Panny Marie. V jejich ctnostném manželství jim byla pojátkem Boží láska, která je obdařila zázračně počatým plodem, jenž se stal naší spásou. Jejich život nebyl snadný, ale naopak, protože ke spáse nevede cesta pohodlím. Přesto je plná radosti, neboť je to cesta víry, plná lásky a života ve spojení s Bohem.

Sv. Josef zemřel v Nazaretě, ještě před veřejným vystoupením Pána Ježíše.



Atributy: dítě Ježíš, hůl, koš, lilie, tesařské a truhlářské nástroje

Patron: Čech (od r.1654) i jiných zemí, posléze celé církve, jmenovitě zvláště karmelitánů; manželů a křesťanských rodin, dětí, mládeže, sirotků; těch kdo žijí v panenství..; dělníků, řemeslníků, tesařů, truhlářů, dřevorubců, kolářů, inženýrů, hrobníků, vychovatelů; cestujících; vyhnanců, umírajících. Je vzýván při očních onemocněních; při pokušeních; v zoufalých situacích i při bytové nouzi a zvláště je patronem dobré smrti.

DŮVĚRYHODNÝ VZOR SPRAVEDLIVÉHO MUŽE

Byl vyvolenou hlavou Svaté rodiny. Toto jeho povolání má význam nejen pozemský, ale máme v něm nebeského patrona, jehož přimluva a důstojnost má váhu a je i vzorem pro nás všechny. Stojí po boku své snoubenky Panny Marie

a hned po ní mu náleží čest a úcta. Vyslovil to Pius XI., když ho 8.12. 1870 prohlásil patronem celé Církve. Je to také důvod k tomu, aby se sv. Josefovi a příkladu jeho života věnovala větší pozornost. Připomeňme si postavení jeho snoubenky, která ač je svrchovanou Královnou, zůstává pokornou Boží služebnicí a pochopíme, že Josef, vzor spravedlivého muže, zůstává zcela v pozadí, aby více vynikli ti, kterým to více přísluší. Současná doba však stále více potřebuje oslovovat i být oslovována celou Svatou Rodinou. A dnes tedy jdeme k svatému Josefovi.

Narodil se v Betlémě. V prvních kapitolách Matoušova a Lukášova evangelia vystupuje jako potomek krále Davida, ženich Panny Marie a zákonný pěstoun Pána Ježíše se všemi právy a povinnostmi otce rodiny z Nazareta. Byl dřevozpracujícím dělníkem (viz Mt 13,55 hebrejsky charaš –tvořící ze dřeva).

Pokud bychom se v Josefově životopise obírali apokryfy, legendami, zjeveními a výroky o něm, vyšel by na pořádnou knihu. Nám však budou stačit základní známé skutečnosti, abychom hlouběji poznali sv. Josefa jako vzor, pomocníka a ochránce.

Zasnoubení Josefa s Marií podle židovského práva představovalo již pevnou vazbu. Tento mladý zbožný pár měl všechny předpoklady pro šťastný život. Každý z nich měl své představy, které s naprostou samozřejmostí a dokonce s velkou láskou měnil, když poznal jiný Boží záměr. Maria, která počala z Ducha svatého, viděla jaké problémy to bude Josefovi přinášet a chtěla je kompenzovat svou láskou vůči němu, ale nepovažovala se za povolanou vysvětlovat Josefovi nepochopitelné početí.

Josef, vida znaky mateřství u své snoubenky, byl zraněný o to víc, že byli dohodnuti na mimořádném zachování svého panenství a panictví, pro které se rozhodli dříve než byli povoláni stát se partnery. Mátl ho jen pokoj, který z jeho snoubenky vyzařoval. Postupujíc dle svého rozumu, chtěl ji snad uvolnit pro muže, který dle něj musel být otcem dítěte. Jeho láska byla daleka toho změnit se v nenávisť, která by souhlasila s trestem pro Marii, kterou pokládal najednou za příčinu svého strašného zranění. Vždyť tuto jinak dokonalou bytost má tak jako tak ztratit. Bude muset zůstat se svým trápením sám. K situaci se postavil jako spravedlivý muž, který i nadále chtěl pro Marii největší dobro a rozhodl se od ní tajně odejít.

Písmo svaté říká: „*Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého. Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají. Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.’ To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: „Hle panna počne...’“ (Mt 1.18-23)*

Teprve až se Josef osvědčil, Bůh poslal anděla, aby mu oznámil jak se věci mají. „Uklidnění“ Josefa se událo, když jeho zraněné smysly byly vyřazené spánkem. Důvod je u Boha. My se můžeme jen dohadovat, že by třeba psychické zranění bylo překážkou v přijetí tak velké milosti. Lidsky bychom byli schopni se ptát, proč Bůh nechal Josefa trpět takovým omylem? A mnohá další proč, která Josefově duši byla zcela vzdálená. Ale i to, co situaci měnilo, nemohlo by člověka nechat klidným, kdyby nebyl dokonale odevzdán do Boží vůle. Josefovi se dostalo vysoké cti, důležitosti, zodpovědnosti a důvěry. Josef však nikdy nepřestal být pokorným služebníkem Božím.

Z Josefových ctností mimořádně vyniká víra. U něj vidíme, že věřit znamená připustit všechno, co od Boha přichází a někdy i všeho zanechat, všechno nechat běžet a všechno opustit. Jen nikdy nepřipustit, že by Bůh opustil toho, kdo se na něj spolehne. Jan Pavel II. jeho víru přirovnal k víře Abrahamově, pro postoj naprosté odevzdanosti Boží prozřetelnosti. V tom nám má být vzorem. A tato víra s láskou vůči Bohu i lidem byla uskutečňována v lásce k jeho snoubence a byla základem všech dalších ctností.

Josef vzal Marii k sobě, tím před zákonem uznal její dítě za své i s přijetím plné otcovské odpovědnosti. K tomu ho pověřil Bůh, když mu ústy anděla řekl, aby dal dítěti jméno; to bylo podle zákona vyhrazeno otci. Tak Josefova role překračuje roli pěstouna.

Podle Jana Pavla II. Maria a Josef mohli spolu prožívat charisma panenství i dar manželství jako zcela výjimečnou životní cestu, ale přesto skutečné manželství. A Ježíš tak měl vyrůstat v rodině, která zajišťuje normální rozvoj osobnosti dítěte.

Jejich vzájemná láska byla poznamenána, či spíše okrášlena úctou k Bohu, který se nacházel uprostřed nich. Všichni členové rodiny vynikali mimořádnou pokorou, kterou nestavěli na obdiv světu, ale byla intimním projevem úcty odůvodněné tím, že zároveň patřila Bohu, jehož přítomnost byla jejich tajemstvím.

Také dnešní křesťanské rodiny mají být živými svatyněmi Boha, uprostřed nichž ve stejné lásce mají vyrůstat děti ve svatý Boží lid. A tuto odpovědnost přijímají při svátosti manželství, ze které mají celý život žít, stále se sjednocující s Bohem, přijímaným ve svátosti eucharistie.

Z dalších Josefových vlastností bývají uváděny spravedlnost, poslušnost a ochota k službě. Spravedlnost je míněna především ve vztahu k Bohu. Jak současný svatý otec řekl, dnes je velmi potřebné objevit znovu hodnotu prostoty a poslušnosti, respektování a láskyplného hledání Boží vůle (jaké vidíme u Josefa). Svatý Josef žil ve službě své snoubence a Božímu Synu. Stal se tak pro věřící výmluvným svědectvím, že „kralovat“ znamená „sloužit“. (*viz slova před Anděl Páně 18.3.01*)

Čteme-li evangelium, pak z dalších Josefových vlastností vyniká mlčenlivost. Mlčenlivost vyjadřující souhlas s Boží vůlí, mlčenlivost uschopňující naslouchat, mlčenlivost jejímž ovocem je pokoj.

Boží láska mu stačila, aby setrval ve vnitřním mlčení jako v odlesku nebeské blaženosti. Jeho život byl ustavičnou modlitbou. On rostl v usebranosti a v jednotě s Bohem Spasitelem. Zabýval se vnějšími věcmi v míře nezbytné pro život Svaté rodiny. Podle Bernardina Sienského byl především mužem kontemplace. Jeho vnitřní mlčení bylo netečné vůči dění tohoto světa. Duše ponořená v Boha prý poznává dokonale sklony lidského ducha a nepohoršuje se tím, ale dívá se na ně s klidným odstupem, který pramení z lásky. Všechno zahaluje milosrdenstvím. Lidé žijící s Bohem mají hluboký a bolestný soucit s tímto světem, s hříchy lidí a se zlem kolem sebe, ale tato bolest se pro ně nestává důvodem ke zlořečení ani k bédování, ale pouze soucitem. Proto Josefa můžeme mít tak dobře nejen za vzor, ale i za důvěrníka, s jehož pomocí budeme schopni stávat se lepšími.

Josef byl tichý a jak se zdá většinou zůstával v pozadí. Bylo-li však třeba, dovedl bez průtahů a překroucení vykonat, co od něj Bůh žádal. Nebývaly to snadné věci. A způsob pokynů ve snu my lidé vnímáme jako poněkud zvláštní. Boží vůle, kterou byla cesta do Betléma, jakoby zase pocházela od lidí.

Po úvaze o Josefových vlastnostech se vraťme k tomu, jak nám evangelium jeho život dále vykresluje.

Když byl první velký problém vyřešen, situaci zkomplikovalo římské nařízení o sčítání lidu. K tomu se přiblížil čas Mariina porodu. „*Josef se vydal z Galileje, z města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plének a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechou.*“ (Lk2,4-7)

Co vše tato zpráva představovala pro Josefa, který si zřejmě dělal iluze o svém rodišti! Obyvatelé Betléma zpočátku neposkytli ani to nejskromnější pohostinství. V nouzi využil znalost okolí a jeskynního útulku pro zvířata, který dle svých možností s největší láskou upravil pro narození největšího Davidova potomka a Spasitele světa - Syna Božího.

Z dalších míst evangelia čteme: Přinesli ho do Jeruzaléma, aby ho představili Pánu, jak předpisuje zákon Páně. (srov Lk 2,22) V souvislosti se Simeonovým chvalozpěvem evangelista uvádí: *Ježíšův otec a matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli.*“ (Lk 2,33) Ta slova se hluboce dotkla jich obou. Odtud se ještě zřejmě vrátili do míst, kam se jim přišli poklonit mudrci. A v zápětí: „*Když odešli, hle, anděl Hospodinův se ukázal Josefovi ve snu a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i jeho matku, uprchni do Egypta a buď tam, dokud ti*

neřeknu; neboť Herodes bude hledat dítě, aby je zahubil. On tedy vstal, vzal v noci dítě i jeho matku, odešel do Egypta.“ (Mt 2,13-14)

Ta událost způsobila Josefovi mnoho starostí. Vidíme však jak skromný, zdánlivě málo podnikavý muž dokázal být velmi rozhodný, když šlo o vážné věci a plnění Boží vůle. Takový odchod do ciziny normálně vyžadoval čas na přípravu. Josef neztrácel ani chvíli a pustil se na cestu bez turistické mapy a orientačních tabulí. Obvykle prostí lidé cestovali s karavanou nebo ve větší skupině s vůdcem. Směrem do Sinajské pouště jich nechodilo mnoho a Svátá rodina utíkala před mocným pronásledovatelem, takže se nemohla ani mnoho vyptávat. Byla odkázána na svou moudrost, odvahu a zejména na Boží prozřetelnost, která si žádala velké oběti od svých vyvolených.

V Egyptě bylo více židovských kolonií, které mohly utečencům poskytnout pohostinství. Podle staré křesťanské tradice i podle vidění blah. Kateřiny Emmerichové svatá rodina přes Heliopole, kde se zdržela možná rok, došla do osady Matariyeh či Matareje, na severovýchod od Káhiry a tam se usadila. Josef tam živil rodinu svým řemeslem, přičemž se asi requalifikoval i na stavbu proutěných obydlí.

„Když Herodes umřel, hle, anděl Hospodinův s ukázal ve snu Josefovi v Egyptě a řekl: ‚Vstaň, vezmi dítě i jeho matku a jdi do země izraelské; neboť již zemřeli ti, kteří ukládali dítěti o život.‘ On tedy vstal, vzal dítě i jeho matku a vrátil se do izraelské země. Když však uslyšel, že Archelaos kraluje v Judsku po svém otci Herodovi, bál se tam jít; ale na pokyn ve snu se obrátil do končin galilejských a usadil se ve městě zvaném Nazaret – aby se splnilo, co je řečeno ústy proroků, že bude nazván Nazaretský.“ (Mt 2,19-23)

Nemůžeme říci, že by Josef vykonával Boží pokyny bezmyšlenkovitě. Poslušnost spojoval s moudrou starostlivostí jak vidíme při jeho návratu.

Poslední zpráva o Josefovi je v Lukášově evangeliu v souvislosti s poutí dvanáctiletého Ježíše. Hned v prvním verši se zrcadlí uspořádaný náboženský život: *„Každý rok chodívali jeho rodiče o velikonočních svátcích do Jeruzaléma. Také když mu bylo 12 let, šli tam, jak bylo o svátcích obyčejem. A když v těch dnech vše vykonali a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, aniž to jeho rodiče věděli. Protože se domnívali, že je někde s ostatními poutníky, ušli den cesty a pak jej hledali mezi svými příbuznými a známými. Když ho nenalezli, vrátili se a hledali ho v Jeruzalémě. Po třech dnech jej našli v chrámě, jak sedí mezi učiteli, naslouchá a dává jim otázky. Všichni, kteří ho slyšeli, divili se rozumnosti jeho odpovědí. Když ho rodiče spatřili, užasli a jeho matka mu řekla: ‚Synu, co jsi nám to udělal? Hle, tvůj otec a já jsme tě s úzkostí hledali.‘ On jim řekl: ‚Jak to, že jste mne hledali? Což jste nevěděli, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?‘ Ale oni jeho slovu neporozuměli. Pak se s nimi vrátil do Nazareta a poslouchal je. Jeho matka uchovávala to vše ve svém srdci.“ (Lk 2,41 – 51)*

Z Markova evangelia vyplývá, že se Ježíš vyučil v Josefově řemesle a v době jeho veřejného vystoupení již Josef nežil. „Což to není ten tesař, syn Mariin a bratr...“ (Mk 6,3)

Dá se usuzovat, že Josef zemřel v období Ježíšovy dospělosti. Mnohé spisy a legendy ukazují smrt Josefa v růžových barvách. I bez nich je jisté, že měl čest umírat v Ježíšově blízkosti, snad přímo v objetí Spasitele světa. Na druhou stranu se dá říci, že se s ním dočasně loučil a to lehké nebylo. Ježíš mu však jistě v té chvíli oplácel lásku, takže se Josef loučil se světem v ovzduší boží lásky a milosti. To byl důvod, pro který je uctíván jako patron dobré smrti. Jeho jedinečná úloha mu zajistila i významné místo v úctě Církve.

Předsevzetí, modlitba:

Budu dnes usilovat o některou konkrétní ctnost sv. Josefa.

Svatý Josefe, uč nás Boha milovat a hříchu se vždy varovat, ať žijeme zde na světě jako Ježíš a Maria s tebou v Nazaretě.

K tobě, svatý Josefe, přicházíme ve své tísní. Když jsme vzývali o pomoc tvou přesvatou snoubenku, žádáme s důvěrou i od tebe ochranu. Pro lásku, která tě pojila s neposkvrněnou Pannou a Bohorodičkou, a pro otcovskou lásku, s kterou jsi objímal Ježíše, pokorně prosíme: shlédni milostivě na dědictví, které si Ježíš Kristus získal svou krví, a přispívej nám v našich potřebách svou mocnou přímlovou. Starostlivý strážce svaté rodiny, opatruj vyvolený lid Ježíše Krista. Odvrať od nás, laskavý otče, všechnu nákazu bludů a mravní zkaženosti. náš mocný ochránce, milostivě nám z nebe pomáhej v tomto boji s mocnostmi temna a jako jsi kdysi vysvobodil Ježíše z nebezpečí života, tak nyní braň církev Boží proti úkladům nepřátel a proti všemu protivenství. Nás pak všechny ustavičně ochraňuj, abychom podle tvého příkladu a s tvou pomocí svatě žili, zbožně zemřeli a dosáhli věčné blaženosti v nebesích. Amen.



Z kancionálu k sv. Josefovi po růžencové pobožnosti.

„Všemohoucí Bože, Tys povolal svatého Josefa, aby už od počátku chránil dílo našeho vykoupení; dej, ať Tvá církev s jeho pomocí věrně plní svůj úkol při uskutečňování díla spásy. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.“

(Závěrečná modlitba s breviáře.)

Ježíši, Maria, Josefe, miluji vás, zachraňte duše!

POČÁTKY NOVOZÁKONNÍHO MNIŠTVÍ NA KARMELU

Tradice je přisuzuje svatému Charitonovi (pam. 28.9.), který tam přišel z rodného Ikonia po roce 275. Když vykonal pouť do Jeruzaléma, usadil se severně od něj v jeskyni Wadi Fara a žil tam v pokání, životem pozdějších byzantských mnichů. Dalším vzpomínaným významným poustevníkem palestinské oblasti byl sv. Hilarion (pam.21.10.), který se kolem roku 311 usídlil v chatrči poblíž Gazy.

Kolem roku 570 je poutníkem z Piacenzy zmiňován Elizeův Monastýr na Karmelu, jenž byl zbudován v místě dnešního Wadi 'ain es-Siah. Roku 614 bylo v Palestině za invaze krále Kosroa II. vydrancováno již na 130 klášterů.

Za vlastní počátky karmelitánského řádu, jehož název je odvozen z hory Karmel, se počítá založení poustevnického bratrstva v r. 1156. Bylo to na této hoře v Palestině. Členové bratrstva žili v typu lávry (tzn. poustevnické kolonie východokřesťanských mnichů *i pozdějšího řeckokatolického a pravoslavného kláštera*). Způsob života jim umožňoval, vedle života o samotě s Bohem, nedělní, případně už sobotní společné slavení bohoslužeb.

Řek, Jan Fokas, který se kolem r. 1175 vydal na místa, v nichž žil sv. Eliáš, zdůraznil svůj obdiv zříceninám velkého kláštera. Na jeho troskách u Eliášovy jeskyně se setkal s komunitou, tvořenou mnichy. Dle Fokase se předpokládá, že řeckého obřadu. Podle jeho slov tam vysvěcený bělovlasý mnich Bertold, původem křižák z Kalábie, po mystickém vidění dal tuto komunitu dohromady. Uvádí se i kaple zasvěcená Panně Marii uprostřed lávry.

Bratři poustevníci bydleli v jeskyních na úpatí mysu hory Karmel, nepříliš daleko od pobřeží. Muslimové toto místo nazvali kvetoucí zahradou – „el-Khader“. Je tam vzpomínána tradice, podle níž byl Eliáš sycen od havrana a vedl život vnitřní modlitby, označovaný jako „andělský,“ před uchvácením do nebe.

Pozdější řádový generál bosých karmelitánů, Prosper od Ducha Svatého, uvedl podle svého přesvědčení, že zmiňovaným poustevnickým bratrstvem byli latinští emerité kolem Eliášovy cely, v níž měla údajně při návratu z Egypta přenocovat i Svatá Rodina. V těchto místech je zmiňována i tradice Školy proroků.

POČÁTKY HISTORIE KARMELITÁNŮ A ROZKVĚT JEJICH ŘÁDU VE 13. STOLETÍ

Počátky se datují komunitou poustevníků, shromážděných na hoře Karmel pod duchovním vedením otci Bertoldem (+ 1188) a Brokardem (+ 1231) kolem roku 1200. Jak řečeno v úvodu, nejedná se o konkrétní zakladatele, ale o komunitu žijící s odevzdaností k Matce Pána Svaté země, kterou si zvolili za patronku. Brokard byl nástupce Bertolda i podle toho, že jako duchovní otec jednal za komunitu s patriarchou Albertem o sepsání pravidel pro jejich život. Dopis s pravidly od Alberta převzal a dbal o jejich dodržování. On také vyslal prvního kněze, karmelitána Angela (+ 1225), do oblasti Evropy – na Sicílii. Nebylo to ještě spojováno s úmyslem založit nové komunity, ale hlásat pravdy evangelia, protože „Patarini“ zemi zamořovali bludy. Jako horlitél pro čest Boží a Pánem hlásanou pravdu stal se Angel prvním karmelitánem – mučedníkem. I když první dva otcové také byli prohlášeni za svaté, nejsou uvedeni v řádovém propriu.

Svatý Albert je karmelitány slaven svátkem jako zákonodárce řádu pro napsaná pravidla. Stanovil v nich funkci převora, důležitost samostatných cel i pravidla s nimi spojená, pravidla pro zřizování klášterů, pro společné jídlo, modlitbu, chudobu, půst. Určil zřizování kaple, duchovní zbraně a další pravidla týkající se života: práci a mlčení, připsal i směrnice k napomínání.

Jeho pravidla, uznaná za řeholi, byla schválena papežem Honoriem III. v roce 1226. V úpravě Šimona Stocka byla potvrzena a zmírněna papežem Inocencem IV. 1.10. 1247 a od toho dne jsou karmelitáni oficiálně řeholním řádem.

Před tímto datem, počínaje rokem 1238, jsou zakládány kláštery na Kypru a Sicílii, řád přesídluje do Evropy pro množící se přepady Saracénů. Ve Svaté zemi se karmelitáni udrželi jen do roku 1291, v němž se Saracéni zmocnili posledního kláštera i s celým Akko, posledním sídlem a oporou západního křesťanství.

V době sultána Kamela Egyptského, když karmelitáni přišli do Anglie, byl Pannou Marií povolán do řádu zmíněný poustevník Šimon Stock. Roku 1245 byl v Aylesfordu zvolen generálním představeným a v r.1251 mu Panna Maria při zjevení předala škapulíř, jako část řádového oděvu. Šimon rozšířil kláštery v Německu, v Belgii a ve Francii.

Z roku 1252 je doložen řádový název: „Řád blahoslavené Panny Marie z hory Karmel.“

Generální kapitula v Londýně, z níž pochází nejstarší dochované konstituce i s odkazy na Eliášskou tradici, se konala r. 1281.

Brzy po ní už máme svědectví o existenci „Karmelu“ žijícího ve světě způsobem terciářů. Ač ještě neexistovala ženská větev řádu, už roku 1286 je datováno úmrtí první blahoslavené karmelitky, terciářky kontesy Jany z Toulouse. Ocitla se však mezi světci, kteří do nového martyrologia nebyli zařazeni. Zde je však zpráva o ní uvedena i když ji nepřipomíná ani řádové proprium, stejně jako dalšího blahoslaveného karmelitána, taktéž ze 13. století, který už v martyrologiu zůstává.

blah. Bertold

29.3. (připomínka v martyrologiu)

Postavení: voják a poustevník

Úmrtí: asi 1188

Přišel z jižní Francie jako křížák a asi od r.1155 vedl na hoře Karmel skupinu francouzských mnichů až do své smrti.

PODSTATOU MODLITEB MÁ BÝT LÁSKA

Pochází z jižní Francie a asi r.1155 jako voják byl přijat mezi poustevníky na hoře Karmel. Komunita poustevníků tam žila ještě před vznikem karmelitánského řádu jako zbožné společenství Matky Boží. Takto to uvádí martyrologium s dovětkem, že se po zvolení stal představeným komunity.

V cestopise řeckého mnicha Jana Foky je uvedeno, že Bertold tam zmíněného roku přišel jako bělovlasý mnich, zbudoval malou kapli a shromáždil deset bratrů v komunitu bez řehole. V Kráse Karmelu P. Titus Brandsma uvádí, že podle vyprávění Foky Bertold byl jedním ze západních křížáků, kterému se dostalo od svatého proroka (asi Eliáše) ponaučení, aby shromáždil na hoře Karmelu ty, kdo tam žijí jako poustevníci a aby je spojil v pospolitém životě a tak stojí prorok na počátku řádu.



Poustevníci v čele s Bertoldem se v podstatě snažili vést život podle proroka Eliáše a proto vzhledem k okolnostem je někde pokládán za spoluzakladatele Karmelu i když jím ve vlastním smyslu slova snad nebyl. Bertold nebývá většinou řazen ani mezi karmelitánské světce i když je jakýmsi jejich předchůdcem. Mniši kolem něj si zřejmě uvědomovali, že vedení, jaké poskytoval Duch svatý Eliášovi i sliby, které obdržel, musí být vůdčími zásadami i v životě poustevníků na Karmelu. V něm se musí zračit jak činný život, tak pěstování ctností, a to jak při individuální, tak při společné činnosti. Předpokládali, že jejich utrpení i oběti, námahy i cvičení se v modlitbě a ctnostech odmění Bůh blaženým patřením na jeho lásku a velikost. Čili pokračujícím stupněm rozjímavých modliteb – nazíráním. Základní podstatou všech pokročilejších modliteb je láska.

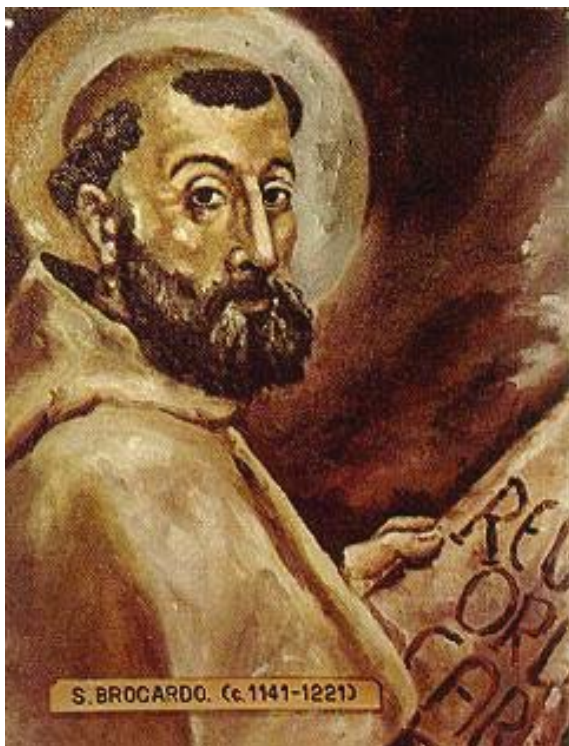
Uvádí se, že Bertold nechtěl zasahovat do zvyklostí poustevníků, mezi kterými platil nepsaný zákon. Je však těžké dnes určit v čem tyto zvyklosti spočívaly. Bertold, snad ze Solignacu, dostal přízvisko z Kalabrie, neboť tak byli nazýváni všichni západní přistěhovalci do Palestiny. Když zemřel, stal se jeho nástupcem Brocard, jehož památka je 2.9. i když někde bývá připomínán společně.

Předsevzetí, modlitba:

Je podstatou mých modliteb láska? Pokud je jí nedostatek, budu se v ní cvičit drobným odříkáním, které budu doplňovat střelnou modlitbou: „Z lásky k Tobě Ježíši a za obrácení hříšníků.“

Bože, Tys vedl svatého Bertolda na horu Karmel, aby Ti tam sloužil postem a modlitbou po vzoru sv. Eliáše; na jeho přímluvu pomáhej i nám, ať dovedeme ovládnout sami sebe, abychom vytrvali v Tvé službě a nadevšechno Tě milovali. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(na podkladě závěrečné modlitby breviáře)



sv. Brokard

2.9. (připomínka v martyrologiu)

Postavení: karmelitánský poustevník,
převor

Úmrtí: asi 1231

HORLITEL PRO ČEST BOŽÍ Z KOLÉBKY KARMELITÁNSKÉHO ŘÁDU

První zmínku o tomto světci nacházíme na hoře Karmel, kam pravděpodobně přišel s franckými křižáky z Evropy ve druhé polovině 12. století. Patřil mezi ty poustevníky, které kolem sebe shromáždil Bertold (pam.29.3.), jenž jako první zaujal místo představeného nové komunity, jejíž členové se rozhodli žít jako následovníci příkladu Eliáše. Bertoldovo postavení duchovního rádce i starost o komunitu převzal po jeho smrti v r. 1188 Brocard.

Převor Brocard byl starostlivým duchovním otcem poustevníkům kolem Eliášova pramene. Ve snaze o nejsprávnější postup při formaci komunity se obrátil na nového představeného Jeruzalémské provincie, biskupa Alberta v Akkonu. Poprosil ho o sestavení řeholních pravidel pro jejich život modlitby a služby ve společenství s Matkou Boží. Albert Jeruzalémský tato pravidla sepsal na základě života, pro který se rozhodli a už ho žili, a předal je o. Brocardovi jako „Dopis poustevníkům na Karmelu.“

Martyrologium říká, že šlo o „formu života, aby ve dne v noci setrvali v rozjímání o zákoně Páně a bděli na modlitbách.“

Z doby, kdy byl Brocard převorem, máme svědectví neznámého francouzského poutníka (asi z r. 1225), který hovoří o poustevnících kolem „velmi hezkého kostelíka P. Marie“ za opatstvím sv. Markéty na úbočí hory Karmel, nazývajících se bratry karmelitány. Místo, kde bydlí, považuje za rozkošné, s pramenem vyvěrajícím ze skály dostačujícím pro oblast. Uvádí, že od řeckého opatství k latinským poustevníkům je vzdálenost jedna a půl míle.

Mniši v Brocardově komunitě žili v úsilí o pěstování ctností, vyprošujíc si od Ducha svatého vedení, jaké poskytoval Eliášovi. Svými sliby představovali zásady života, zaměřeného na stálou modlitbu. Jejím základem byla láska a její rozjímavý stupeň pokračoval nazíráním.

Brocard pamatoval také na potřeby horlit pro pravé evangelium i na místě ohroženém bludy, proto vyslal na Sicílii o. Angela. Věren převzatým pravidlům zemřel dle martyrologia nejpravděpodobněji r. 1231 a na úbočí hory byl pochován.

Předsevzetí, modlitba:

Budu zpytovat své svědomí ve věci horlení pro zásady Božího řádu a přestanu být netečný k jejich zlehčování.

Bože, Tys vedl svatého Brocarda k horlivé službě, aby ukázal jak žít podle evangelia; na jeho přímluvu nám pomáhej ve vytrvalé službě Tobě i bližním. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(na podkladě závěrečné modlitby breviáře)

sv. Albert /Jeruzalémský/

14.9. (svátek v řádu O.Carm. i OCD, martyrologiem připomínán téhož dne)

Postavení: biskup a patriarcha provincie

Úmrtí: 1214 / 1215

Pocházel z diecéze Reggio Emilia, v severní Itálii. Stal se řeholním kanovníkem sv. Kříže, později převorem a dlouholetým biskupem ve Vercelli. V 55ti letech byl povolán za patriarchu Jeruzalémské provincie. Pro Saracény obsazený Jeruzalém vykonával své poslání z Akoonu. Vynikal uměním usmiřovat, byl spravedlivý a plný důvěry v Boží pomoc. Pro karmelitány napsal řeholi. Zemřel vražednou rukou při procesí v Akoonu.



Atributy: kříž, nůž (či jiný bodný nástroj), palma

Patron: karmelitánů; Palestiny

MOUDRÝ A SPRAVEDLIVÝ PATRIARCHA

Narodil se asi roku 1150 v Gualtieri v severní Itálii. Za jeho předky je označován převážně rod Avogadro, ale jsou udávána i hrabata Sabbioneta. Velmi mladý vstoupil do kláštera řeholních kanovníků sv. Kříže v Monatara. Asi ve 30ti letech byl zvolen převorem a po čtyřech letech se z rozhodnutí papeže Luciusa III. stal biskupem. Roku 1184 v Bobbio a v dalším roce mu byla svěřena diecéze Vercelli, v níž působil po 20 let.

Vůči sobě byl přísný, ke služebníkům plný dobroty a mírnosti. Za nejzákladnější životní činnost považoval modlitbu. Modlitba i u mnoha jiných světců je považována za stejnou potřebu jako dýchání. Albert častěji zdůrazňoval, že vše se mu daří o to lépe, o č zbožněji prosil o Boží pomoc. Vynikal moudrostí a spravedlivým rozhodováním, proto se na něj obraceli nejen jednotlivci, ale i města. Zástupci znepřátelené Parmy a Piacenze si ho vybrali za smírčího soudce. Řešil i spor mezi papežem Klementem III. a císařem Bedřichem Barbarossou (Rudovousým).

V roce 1191 svolal významnou diecézní synodu, dle jejíhož vzoru se konaly další ve všech následujících stoletích. Po třech letech připravil stanovy pro kanovníky v Bielle a r. 1201 byl rádcem ve věci řehole humiliátů. V Sýrii a ve Svaté zemi, za dob útoků ze strany Saracénů, zatoužili po věhlasném pastýři z Vercelli. Po odstoupení kardinála Goffreda z úřadu jeruzalémského patriarchy, kanovníci od Božího hrobu zvolili na jeho místo Alberta. Papež Inocenc III. jejich volbu schválil Albertovým jmenováním a písemně ho 17.2. 1205 požádal, aby volbu přijal. V listu mu psal, aby se nechtěl vyhnout namáhavému úkolu pro Toho, který pro něj snášel nevýslovné bolesti. V červnu mohl papež oznámit Albertovo vyslání jako papežského legáta pro Jeruzalémskou provincii. Albert obdržel koncem roku palium a do Palestiny se dostal až na začátku dalšího roku (1206). Tou dobou však Saracéni už měli Jeruzalém obsazený a mít zde sídlo papežského legáta nebylo možné. Albert se proto usadil v Akko, severně od Nazaretu. Statečně a s rozvahou přispěl k tomu, že nebyla Saracény obsazena celá Svatá země. Na žádost papeže vyjednával se sultánem výměnu zajatců a v Damašku jednal o uzavření míru.

V té době, mezi léty 1206 – 1209, přišel za biskupem Albertem Brokard (pam. 2.9.), jako zástupce poustevníků z hory Karmel, s prosbou o napsání pravidel pro život jejich komunity. Vylíčil mu, jak se snaží o rozjímavý život v samotě s Bohem a Matku Boží chtějí mít za svou patronku. Albert velmi dobře pochopil význam této modlitební komunity a máje zkušenosti, udělil potřebné rady. Sepsal řeholi, která má v době psaní těchto řádků 800 let, a stále je nejen ve velké vážnosti, ale i praktikována v životě komunit současných karmelitánů. Biskupa Alberta Jeruzalémského, do jehož péče byla papežem vložena celá oblast i s horou Karmel, je nutno vidět jako Boží Prozřetelností poslanou autoritu pro komunitu karmelitánů.

Patriarcha Albert Jeruzalémský se na papežovo pozvání z 19.4. 1214, měl účastnit IV. Lateránského koncilu (11.11. 1215), ale než se dostal k odjezdu, byl v Akoonu, při průvodu o svátku Povýšení svatého Kříže, zavražděn. Byl proboden nožem nebo jiným nástrojem a vykonal to jistý představený křesťanského hospice jako „odpověď“ na lásku, s níž ho dříve Albert napomínal. Ten představený vedl velmi špatný život a Albert ho nakonec musel sesadit, dle některých snad i vyloučit s církve.

Předsevzetí, modlitba:

Albert za svou důslednost při napomínání zaplatil životem. Tak viděno lidským pohledem. Z druhého pohledu byl za věrnost svému pastýřskému poslání a slibům odměněn věčným životem. Zamyslím se nad otázkou Albertova vzoru pro můj život, zejména ve věcech věrnosti a odpovědnosti za napomínání druhých.

Bože, Tys naplnil svatého Alberta svou láskou, dal jsi mu víru, která přemáhá zlobu světa, a přidružil jsi ho k zástupu svatých biskupů; na jeho

přímluvu dej i nám vytrvalost ve víře a lásce, abychom měli spolu s ním účast na tvé slávě. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(na podkladě závěrečné modlitby breviáře)

sv. Angel

5.5. (památka v řádu O.Carm.,
martyrologiem připomínán téhož dne)

Postavení: kněz, řeholník a
mučedník OCarm

Úmrtí: 1225

Pocházel z Jeruzaléma. V 18ti letech se s bratrem rozhodli připojit k poustevníkům na hoře Karmel. Angel se stal knězem a asi kolem r. 1220 donesl do Říma ke schválení řádová pravidla. Pak působil na Sicílii v městě Licata, kde se stal obětí zvláště jednoho šlechtice působícího veřejné pohoršení. Usmrcen byl ve 40ti letech.



Atributy: anděl, dýka, karmelitán, kniha, lilie, meč, palmová větev
s třemi korunami, růže, strom

Patron: Sicílie a karmelitánů; vzývaný v nesnázích

OBĚŤ SNAHY O OBRÁCENÍ HŘÍŠNÍKŮ

Narodil se roku 1185 v Jeruzalémě jako židovské dvojčce. Jeho matka se pak stala křesťankou a oba své syny začala vychovávat ve víře a dala pokřtít. Stali se z nich zbožní mladí muži, žili prý u Jordánu a po smrti svých rodičů, v 18ti letech, se rozhodli přidat k poustevníkům, kteří žili na hoře Karmel v Palestině. Byla to komunita utvořená blah. Bertoldem, která tam asi kolem roku 1160 zbudovala malou kapli. Angel tam přišel asi po r. 1203, tedy 15 let po smrti Bertolda.

Angel se stal knězem pravděpodobně v Jeruzalémě a legendy mluví o tom, že procházel Palestinou a konal zázraky. Některé se vztahují k jeho atributům (lilie a růže). Byl podle všech známek velmi dobrým kazatelem. Po návratu na horu Karmel se podílel na budování kláštera a byl jedním z těch, kdo od jeruzalémského patriarchy Alberta převzali napsaná řádová pravidla. Spolubratři ho s nimi vyslali do Říma k papeži Honoriovi III. (pontifikát 1216-1227), kterému záleželo na tom, aby nové řády nevznikaly bez papežského

souhlasu. Ten je schválil a působnost řádu podpořil. Nešlo však o definitivní potvrzení řádu, k tomu došlo až po úpravě řehole Inocencem IV. v roce 1247. Životem Angela prorůstají tendence jak původního poustevnického života – v samotě a přísnosti, tak tendence k životu duchovní služby – věnování se potřebám církve a evangelizaci světa.

Angel je uváděn jako jeden z prvních karmelitánů, který z hory Karmel přišel na Sicílii. Byl poslán svým představeným, aby na Sicílii hlásal evangelium a přispěl k rozšíření nového řádu bratří blahoslavené Panny Marie z hory Karmelu. Tehdy byla Sicílie zamořována bludaři, kterým se říkalo „Patarini“. Ti se prý považovali za duchovně soběstačné a zbožnější.

Angel kázal neohroženě jako Jan Křtitel. Také odsuzoval nemorální chování jednoho šlechtice, jehož život byl příčinou veřejného pohoršení. Jednalo se o pokárání jeho pyšné domýšlivosti a mravní nevázanosti. Dle některých snad o krvesmilstvo. Šlechtic za Angelovo napomenutí mu přísahal hroznou pomstu. V sicilském městě Licata bylo prý od něj na Angela posláno několik vrahů, kteří ho dle legendy usmrtili pěti ranami při cestě z kostela sv. Jakuba. Někde je za hlavního vraha označován Berengarius.

Postavit se před mocné tohoto světa s pravdou evangelia předpokládá bezúhonnost. Druhým poučením je, že hlasateli nemůže záležet na názoru a přízni světa, ale jediné na pravdě a Boží cti, tak jako Angelovi. Jsou to dvě z vlastností, pro které je nám příkladem. Jejich náročnost může být pro nás výzvou, abychom se za hlasatele pravd evangelia modlili.

Angelovo tělo bylo brzo uloženo do kaple u místa jeho smrti. Veřejné uznání jeho svatosti ohlásil papež Pius II. roku 1459. K přenesení ostatků do kostela karmelitánů v městě Licata došlo až v roce 1622. Jeho kult se pak rozšířil v celém řádu a mezi lidem. Spolu s Albertem z Trapani byli považováni za „otce“ řádu a často zobrazováni ve středověké ikonografii vedle Panny Marie.

Předsevzetí, modlitba:

Za hlasatele evangelia se pomodlím růženec a ponesu trpělivě všechny těžkosti dnešního dne.

Bože, Tys povolal svatého Angela, aby následoval Tvého Syna v jeho chudobě a pokoře; svým kázáním i příkladem sloužil Tvé církvi a svá slova dosvědčil obětí svého života; prosíme Tě dej i nám sílu, abychom životem vydávali svědectví Tvé pravdě. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(na podkladě závěrečné modlitby breviáře)

blah. Šimon Stock

17.5. (nezávazná památka v řádu O.Carm. i OCD; 16.5. připomínán martyrologiem)

Postavení: generální představený řádu OCarm

Úmrtí: 1265

Pocházel z Anglie od Kentu. Asi přes 20 let byl poustevníkem žijícím v dutém stromě. Ke karmelitánskému řádu se připojil kolem r.1241. Brzy se stal generálním představeným v Aylesfordu, kterým zůstal až do smrti.

Panna Maria mu při zjevení v r.1251 předala škapulíř, jako část řádového šatu. Šimon upevňoval život řádu, který rozšířil zakládáním klášterů i v Německu, v Belgii a ve Francii. Šimonovu úpravu řehole schválil papež Inocenc IV.

Atributy: škapulíř, řádový oděv, lilie, často jde o vyobrazení jeho vidění Panny Marie, od níž škapulíř přijímá

Patron: karmelitánského řádu a Bordeaux

VYVOLENÝ ŠÍŘITEL MARIÁNSKÉHO ŘÁDU A ŠKAPULÍŘE

Narodil se v Anglii před rokem 1200. Jeho otec byl správcem hradu v Harfordu u Kentu. Šimon zažil v mládí od svého rodného bratra nejednu křivdu a ve své touze mířil k samotě a rozjímavému životu poustevníků. Proto v 19ti letech odešel z domova a učinil slib čistoty. Rozhodl se přebývat na opuštěném místě v dutém stromě. To se zřejmě stalo příčinou jeho příjmení Stock, znamenající pařez. Je však známé až z doby po jeho smrti. Zvolení dutého stromu bylo z touhy po pokání a z lásky k Bohu. Svoji lásku k bratu projevil nejen odpuštěním, ale vyprošoval mu i potřebné Boží milosti. Z lásky k Ježíši se zřekl pohodlí a přinášel smírné oběti za obrácení druhých. Sílu k tuhé kajícínosti čerpal z rozjímavé modlitby a z důvěrného spojení s Bohem po 20 až 30 let.

Za vlády sultána Kamela Egyptského byli karmelitáni nuceni opustit Svatou zemi a přišli pak do Anglie. Šimonu bylo prý Pannou Marií zjeveno, že tito bratři jsou v Anglii, a byl jí vyzván, aby vstoupil do tohoto řádu. Z mládí měl ukončená studia a proto se brzy stal koadjutorem řádového generála. Vykonal



také pouť do Svaté země. V roce 1245 jej v Aylesfordu zvolili generálním představeným řádu.

Šimon toužil rozšiřovat úctu k Panně Marii a ona mu při dalším zjevení v noci 16.7. 1251 v Cambridgi, protože ji prosil o výsady pro řád, předala škapulíř – část řádového šatu, se slovy: „Vezmi toto roucho, je známkou spásy, zárukou pokoje a věčného závazku; kdo v něm zemře, nezakusí věčného ohně.“

Velký řádový škapulíř po oblečení volně splývá na hrudi a na zádech, jde o pruh látky s otvorem pro hlavu (vyskytuje se i u jiných řádů). Dále je šířena forma malého laického škapulíře, dva malé kousky vlněné tkaniny hnědé barvy spojené šňůrkami. Nošení tohoto škapulíře je v praxi nahraditelné nošením škapulířové medailky. Škapulíř, jeho přijetí a nošení je svátostí. Jde tedy o viditelné znamení neviditelné milosti závislé na našem vztahu. Nošení škapulíře má být provázáno naší ochotou obléci se v život Panny Marie a jako ona se dát do služeb díla spásy. Jde o to, žít důvěrný vztah k P. Marii a ke Kristu a s nimi milovat celou Církev. V kročení na tuto cestu nošením škapulíře je nejširší formou přičlenění ke Karmelské rodině, v níž každý člen má být životodárným údem.

Šimon upevňoval život řádu, který rozšířil zakládáním klášterů v Kolíně, v Haarlemu, v Bruselu a v několika francouzských městech. O záležitostech řádu se byl vícekrát poradit se Svatým stolcem. Úprava řehole, kterou schválil Inocenc IV., byla díky jemu v plném souladu s tradičním duchem Karmelu. Povzbuzoval k činnosti, která neškodí životu modlitby a původnímu duchu řádu. Ve zmírněních, které úprava obsahovala, bylo dovolení, aby měli karmelitáni své domy ve městech a mohli se účastnit apoštolské práce. Zdůrazněna byla podmínka společné liturgické modlitby i společné jídelny pro upevňování života komunity.

Při budování Karmelu na Západě navázal Šimon na Angličana Jindřicha Hane, který byl jeho spolupracovníkem na mystické nauce. U něho má asi původ rozdělení do šesti stupňů.

Prvním stupněm je otevření se duše Bohu, podle výzvy Snoubence v Písni písní: Otevři mi má milovaná. Šimon Stock připomíná i nám tuto základní potřebu otevření se.

Druhým stupněm je to, že Nejsvětější Trojice, v duši, kterou k sobě přitáhla, má svůj příbytek. Tam, kde se spojuje láska a touha, dochází ke zrození Boha. Člověk je vědomě vtahován do života s Nejsvětější Trojicí a přijímá ovoce Ducha svatého: světlo, lásku, radost, pokoj.

Třetím stupněm je přetváření duše v Boha. A to vlivem světla, v němž už duše nehřeší a nahlíží na Boží krásu způsobem, který vylučuje, aby se objevila temnota hříchu. Duše postupuje jako dítě světla, zapomíná na všechno, co není

Bůh. Po zkušenosti s Bohem následuje osvětlení, duše potřebuje světlo dříve, než je schopna ho vidět.

Čtvrtý stupeň představuje Boží pozvednutí duše nad ni samu. Bůh v duši uvolňuje nesmírné energie a přirozené mohutnosti duše jsou povzneseny, aby se staly nadpřirozenými. Pod tímto Božím působením si duše pronikavě uvědomuje své přirozené slabosti, stále více chápe Boží všemohoucnost a blahosklonnou lásku.

Pátý stupeň už znamená úplné spojení duše s Bohem. Duše nabývá formu Boha, je v něj přetvářena a Bůh je zase v její formě. Duše se nachází v nebeském světle.

Šestý stupeň je zahalení duše světlem, v jehož záři je skrz naskrz prostoupena jasem světla, zrcadlí se v něm a toto světlo z ní vyzařuje tak, že je celá nyní světlo, že je zrcadlem božství.

S Hanem nám Šimon ukazuje, co Bůh připravil pro ty, kdo ho milují a směřují k jednotě s ním. Jde o velký dar a k jeho přijetí napomáhá pravá mariánská úcta, protože Panna Maria je dokonale formovanou duší a nejen touží, ale má jako prostřednice Božích milostí i moc, kterou s její pomocí můžeme být přetvořeni v podobu jejího Syna. Poodhaluje se nám zde tajemství štěstí světců žijících mezi námi, tajemství, proč některé duše dokáží být nepochopitelně šťastné právě jen ve svém řádu. A mnozí jsou pak často prošení o modlitbu. Tyto řádky jsou ale i výzvou pro každého z nás, abychom se snažili o pokroky ve své modlitbě.

Šimon Stock si byl plně vědom jak cenným rysem řádu je úcta k Panně Marii a zanechal nám i dvě krásné modlitby: Ave Stella (Zdrávas Jitřenko) a Flos Carmeli (Květe Karmelu), která byla jeho nejoblíbenější.

Řád řídil až do své smrti, k níž došlo 16.5. 1265 na jeho vizitační cestě do Bordeaux. Tam byl také pochován. Roku 1951 byly jeho ostatky přeneseny do Aylesfordu.

Jeho památka je v karmelitánském řádu z důvodu svátku Jana Nepomuckého o den posunuta.

Předsevzetí, modlitba: Začnu zdokonalovat svou modlitbu cestou otevření se Bohu a nabídnutím se mu k dispozici. Za pomoci Panny Marie budu pak usilovat o vytvoření příbytku pro Nejsvětější Trojici ve své duši.

Všemohoucí a milosrdný Bože, Tobě se líbí, když nespolehnáme sami na sebe, ale všechnu svou naději skládáme v Tebe a necháváme se vést Tvou vyvolenou služebnicí a královnou nebe, jako to dělal i svatý Šimon Stock; ať pozorující životy svatých stále se od nich učíme. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen

(na podkladě závěrečné modlitby breviáře)

blah. Jana z Toulouse

31.3. (připomínána pouze dřívějším v martyrologiu a karmelitány v některých zemích)

Postavení: komtesa,
karmelitánská terciářka

Úmrtí: 1286

Narodila se prý asi roku 1220 v Navarském království jako dcera a dědička francouzského šlechtice. Jejími rodiči byli hrabě Rajmund VII. z Toulouse a jeho žena Jana anglická, též původem komtesa.

Jejích Jana měla velmi ráda duchovní rozhovory a s řeholníky diskutovala o věcech týkajících se nebeského království. Kdyby tehdy už existoval druhý řád, určitě by byla do něj vstoupila. Je zjevné, že pociťovala hodnotu života v klauzuře, protože chtěla žít jako reklúza.

Mezi jejími ctnostmi se uvádí, že se hodně za mladé řeholníky modlila, obětovala a přinášela tak jejich řádu nemalý duchovní užitek.

Asi v roce 1249 prý přijala od Šimona Stocka hábit s požehnáním k životu karmelitánské spirituality ve světě. Podle podání, jehož hodnověrnost nelze zaručit, by byla zakladatelkou třetího řádu. Finančně podporovala řád a aktivně přispívala k formaci druhých. Jako den její smrti se udává 25.8. 1271, ale jinde je uváděn pravděpodobnější r.1286.

Její význam snižuje skutečnost, že k legendě se postrádá dostatek spolehlivých písemností a tradovaná francouzská data nemají záruku, i když oficiální úcta k ní je nepopíratelná. Její jméno se však postrádá i na seznamu karmelitánských světců zpracovaném Janem Grossim (jenž + 1437). Nejspíš pro tyto nedostatky se nevyskytuje v novém martyrologiu ani v oficiálním řádovém kalendáriu.

V historii přesto nemusí být zcela opomíjena. V některých zemích ji karmelitáni častěji uvádějí jako svou terciářku nebo mnišku. Po smrti byly její přimluvě připisovány zázraky a arcibiskup z Toulouse Bernardo Du Rosier mezi roky 1452 – 1474 nechal její tělo vyzvednout a přenést do kaple karmelitánského chrámu. Janino uctění doplnil i vyhlášením odpustku. Její tělo



bylo po třikrát zkoumáno v 17. století. Francouzská revoluce pak přinesla demolici chrámu. Ostatky byly uchráněny zadržím se zprávou posledního zkoumání v r.1688, kdy už chyběla její ruka. Později (asi r. 1893) byly přeneseny do metropolitního chrámu sv. Štěpána a uloženy v kapli sv. Vincence z Pauly. V relikviáři na oltáři byly umístěny o slavnosti jejího blahořečení papežem Lvem XIII. v roce 1895 a její památka byla pak připomínána. 31. března.



blah. Frank Lippi

11.12. (připomínán martyrologiem;
v některých kalendářích Carm. 11.4.)

Postavení: poustevník OCarm.

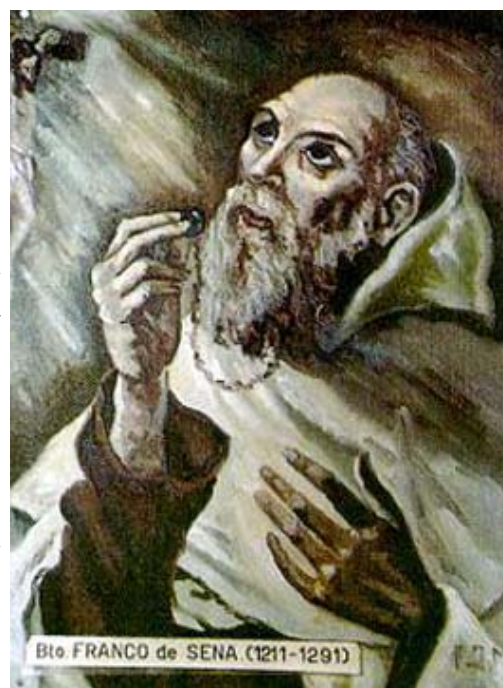
Úmrtí: 1292

Narodil se do vznešené rodiny v Grotti u Sieny v Itálii. V mládí nastoupil cestu za vojenskou kariérou. Zalíbil se mu na ní pohodlný život a svého postavení využíval k nevázanému hýření. Tak s lehkomyšlností prožil většinu života.

Vypráví se, že po dobytí Sartiano u Orvietan se pustil do hry o oči a z Božího zásahu přestal vidět. Raněn slepotou učinil slib vykonání pouti do Compostely a že začne nový život, v němž bude konat pokání. Na pouti do Santiaga de Compostela obdržel více milosti než očekával a s nimi věrně dodržel slib.

Putoval pak s vděčností i do Říma, navštívil hrob sv. Mikuláše v Bari a Loretu. Po návratu do Sieny byl osloven kázáním dominikána Ambrože Sansedoni (kterého martyrologium připomíná jako blah. 20.3.). Jeho slova se dotkla Frankova srdce natolik, že po pět let žil v malé cele po způsobu poustevníků konající velké pokání.

Poté složil řeholní slib a stal se karmelitánským bratrem. V samotě své cely v blízkosti mariánské kaple prý prožíval pokušení i vidění Pána Ježíše, jeho Matky a strážného anděla. Po asketickém životě zemřel 11.12.1292 v Sieně.



Část jeho ostatků byla později přenesena do karmelitánského kláštera v Cremoně, kam byly uloženy i ostatky Františka ze Sieny, který zemřel v roce 1328, což vedlo k některým pozdějším nejasnostem a nedorozuměním, protože jméno Francus ze Sieny bylo mnohdy čteno jako František.

Karmelitánský řád ve 14. a 15. století

Do české země přišli první karmelitáni v roce 1347 díky Karlu IV. a v Praze začali budovat klášter s chrámem Panny Marie Sněžné. Z chrámu byl dokončen pouze presbytář, který byl vysvěcen r. 1379. Pokračování stavby bylo zahájeno až počátkem dalšího století.

V roce 1381 došlo v řádu k rozkolu v souvislosti nastolením dvou papežů.

K opětovnému sjednocení přispěl po 30ti letech převor Jan Grossi. V témže roce 1411 vznikla česká provincie, ale tato nadějná skutečnost měla krátkodobé trvání, protože klášter u P.M. Sněžné husité r. 1419 vyplenili a další v Tachově r. 1427 vypálili. To přispělo ke zrušení provincie v roce 1440. Částečně ji nahradila provincie saská, ale kláštery Čech, Maďarska i části Polska přešly k původní hornoněmecké provincii.

V roce 1451 převzal vedení řádu Jan Soreth. O šest let později po vizitaci polských klášterů, vytvořil česko-polskou provincii. Měl výrazný podíl na rozšíření řádu a usiloval o obnovu v něm. K roku 1459 se vztahuje zmírnění přísných pravidel o postech papežem Piem II. v souvislosti s morovými ranami.

Zakládání 2. řádu (ženské větve) Karmelu bylo povoleno Mikulášem V. 7.10. 1452 zásluhou Jana Soretha. Oslovil tzv. „bekyně“ toužící po žité spiritualitě Karmelu v Belgii a v Holandsku. Tam v Cueldren založil první ženský klášter a to s přísnou klauzurou.

Když ve Francii zakládal první klášter sester v r.1463, předal hábit pozdější první světici II. řádu Františce d'Ambosii.. Přičinil se o další kláštery pro sestry ve více zemích vč. Itálie. Staral se i o třetí řád karmelitánů (žijících ve světě), nazývaných terciáři.

V témže století se objevují ještě další řádové světice. Jednou z nich je Jana Scopelli, zakladatelka mantovské kongregace v Itálii.

Z období 14. a 15. století má karmelitánský řád 13 světců: v Itálii, Francii, Portugalsku a na Kypru.

sv. Albert de Abbatibus /z Trapani/

7.8. (památky v řádu O.Carm. a martyrologiem připomínán téhož dne)

Postavení: kněz OCarm.

Úmrtí: asi 1306/1307

Narodil se asi roku 1212 v Trapani na Sicílii v Itálii. Rodiče již před jeho narozením dali slib, že jej vychovají k řeholnímu životu. Možná proto začal s řeholníky žít již v chlapeckém věku. V 18ti letech se stal karmelitánem a pak knězem, který celý život vynikal láskou k čistotě a k modlitbě. Působil jako horlivý kazatel a proslul pověstí divotvůrce. Kázal na Sicílii v různých místech. Do funkce představeného byl volen r. 1280 a 1289 v Trapani a později v Mesině. Od roku 1296 byl provinciálem karmelitánů na Sicílii. Exorcismem uzdravil z posedlosti dívku. V roce 1301 byl představenými poslán do obležené Messiny. Pro jeho modlitby mezi obléhajícími zázračně projelo několik lodí s potravinami pro obyvatele města, kterým hrozila smrt hladem.



Albert poslední léta strávil v malém klášteře v blízkosti Messiny v modlitbě a ve společenství řeholních bratrů.

Po smrti byl prvním karmelitánským řeholníkem povýšeným na oltář. Blahořečený byl roku 1454 papežem Mikulášem V. a 31.5. 1476 byl od papeže Sixta IV. prohlášen svatým. V XVI. století bylo ustanoveno, že každý karmelitánský kostel by měl mít jemu zasvěcený oltář.

Atributy: kříž, ďábel na řetězu; dítě Ježíš

Patron: Mesiny, Trapani, Erica, Palerma a Mantuy;
vzývá u případů posedlosti, při neplodnosti a horečkách

sv. Petr Tomáš

8.1. (svátek v řádu O.Carm. a nezávazná památka OCD; martyrologiem připomínán **6.1.**)

Postavení: biskup

Úmrtí: 1366

APOŠTOL CÍRKEVNÍ JEDNOTY

Narodil se kolem r. 1305 v chudé francouzské rodině. V 21 letech vstoupil do karmelitánského řádu a v Paříži získal titul doktora teologie. Ve 40ti letech se stal generálním prokurátorem řádu a působil v papežském sídle v Avignonu. V roce 1354 se stal biskupem v Patti a Lipari. Jako biskup usmiřoval spory knížat, hájil práva církve a usiloval o její jednotu.



Roku 1359 byl přeložen do řecké Korony na Peloponéský poloostrov a jmenován papežským legátem pro Orient, s úkolem připravit výpravu do Svaté země. V 58 letech, roku 1363, byl povýšen na arcibiskupský stolec na Krétě. Po roce se stal latinským patriarchou v Cařihradě.

Ještě za jeho života, na jeho přímělu, dostal karmelitánský řád od Panny Marie příslib, že tento řád potrvá do konce světa

V roce 1365 se ještě patriarcha Petr účastnil křižácké výpravy na osvobození Svaté země. U Alexandrie byl zraněn a po návratu na Kypr ve Famagustě na onemocnění z nachlazení zemřel.

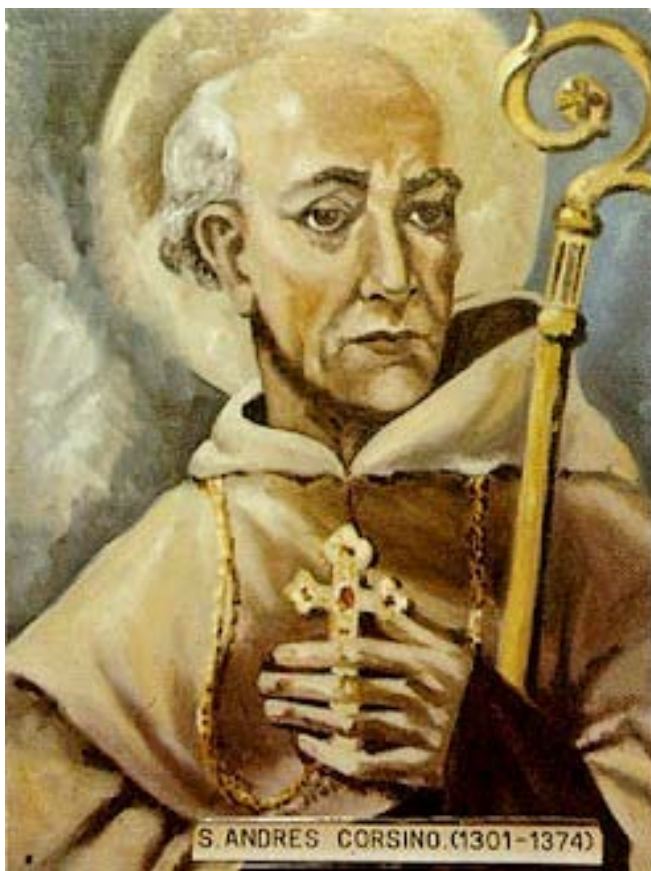
Byl označen za apoštola církevní jednoty a jeho svátek se slaví zejména v jeho rodné diecézi Périgueux a mezi karmelitány na celém světě.

Předsevzetí, modlitba: S láskou usilovat o jednotu a spravedlnost by mělo být snahou každého z nás. Budu na to pamatovat v modlitbě.

Bože, Tys naplnil svatého biskupa Petra Tomáše duchem horlivosti, aby sjednával mír a podporoval jednotu křesťanů; dej nám na jeho přímělu, ať podle jeho příkladu osvědčujeme neporušenost víry a s odhodláním usilujeme o

pravý pokoj. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z karmelitánského *Propria* k breviáři)



sv. Ondřej Corsini

9.1. (svátek v řádu O.Carm. a památka OCD; martyrologiem připomínán **6.1.**)

Postavení: biskup

Úmrtí: 1373

Narodil se ve Florencii. Později tam vstoupil do karmelitánského řádu. V roce 1348 byl na generální kapitule v Métách ustanoven toskánským provinciálem provincie. V říjnu 1349 se stal biskupem ve Fiesole. Řídil církev s podivuhodnou láskou, Vynikal horlivostí, rozvážností a láskou.

Atributy: karmelitánský nebo biskupský oděv, vlk či ovce, P. Maria, někdy je uváděn i meč

OTEC CHUDÝCH

Pocházel ze šlechtického rodu ve Florencii. Modlitbami rodičů byl vyprošen a P. Marii po narození zasvěcen. Matka měla sen, že porodila vlka, který se změnil v beránka. Přes úsilí rodičů o zbožnou výchovu si zamiloval špatnou společnost, noční hýření, děvy a náruživé hry. Jeho matka Peregrina však vytrvale vzývala Matku Boží a prosila o jeho záchranu. Obrácení bylo náhlé a dokonalé. Matčina bolest zlomila jeho vzdorovitost. Uznal své provinění, zřekl se dokonce knížectví i majetku a vstoupil do kláštera karmelitánů, kde pokorně konal nejnižší práce. Byl i nadále pokoušen, ale zvítězil a r. 1328 se stal knězem. Základem jeho pokání byla láska a pokora. Usilovně pracoval na obrácení hříšníků. Svému strýci Janovi, který se zdál nevléčitelně nemocný a propadlý hráčství se špatnými kamarády, slíbil uzdravení, pokud se s nimi rozejde, 8 dnů se postí a odevzdá P. Marii. Strýc jej poslechl, obrátil se a byl uzdraven. Legendy vypráví jak uzdravil desetiletou dceru boháče s TBC, které lékaři nedávali naději. A žebrajícími slepému otci několika malých dětí vrátil zrak.

Po studiích v Paříži byl zvolen převorem. Roku 1348 se stal provinciálem toskánské provincie. Když uslyšel, že jej ve Fiesole chtějí za biskupa, snažil se skrýt u kartusiánů, ale malé dítě jej prozradilo. Jmenování za biskupa 13.10. 1349 papežem Klementem VI. přijal jako Boží vůli. Přísnost života nezměnil a horlivost zdvojnásobil, žil velmi skromně a asketicky. Obnovil katedrálu i biskupské sídlo ve Fiesole u Florencie. Účetnictví vedl osobně a na biskupství ponechal jen dva řádové spolubratry a šest zaměstnanců. Vynikaje péčí o chudé byl nazýván „Otcem chudých“. Měl zvláštní dar smiřovat nepřátele, jeho láskyplným slovům při urovnávání sporů se nedalo odolat. Založil kněžské bratrstvo ke cti Nejsvětější Trojice.

Jeho povolání na věčnost mu bylo zjeveno předem, o štědrém večeru. Hned po smrti byl ctěn jako světec. Jeho tělo bylo přeneseno do karmelitánského chrámu ve Florencii.

Papežem Urbanem VIII. byl 29.4.1629 ve Vatikáně slavnostně svatořečen a papež Klement XII. k jeho počtě nechal r.1734 zbudovat kapli u sv. Jana v Lateráně.

Předsevzetí, modlitba:

U tohoto světce se k rozjímání hodí žebříček hodnot, které jeho život utvářely a s nímž bychom i my mohli svůj život o hodně lépe utvářet. Začnu se o to snažit.

Bože, Ty jsi řekl, že se ti, kdo šíří pokoj, budou nazývat Tvými syny; učiň, abychom na přímluvu svatého Ondřeje, horlivého šířitele pokoje, bez přestání prosazovali takovou spravedlnost, která jediná může zaručit trvalý a pravý mír mezi všemi lidmi. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z karmelitánského Propria k breviáři)



blah. Avertan

25.2. (připomínán martyrologiem;
v některých zemích i v přehledu světců Carm.)

Postavení: řeholník OCarm

Úmrtí: asi 1386

Narodil se v diecézi Limoges ve Francii. Vykonal pouť na svatá místa v Palestině a v posledních letech života byl

v Luce v Itálii známý jako hrobník a karmelitán s pověstí svatosti i zázraků. Nové martyrologium o něm stručně dosvědčuje, že byl poutníkem a řeholníkem z karmelitánského řádu v tomto městě.

Vynikal zvláště tím, že s oblibou navštěvoval svatyně a adoroval. Byl pokorný, laskavý a věrný chudobě. Po smrti na jeho hrobě došlo k zázrakům, pro které byl vyhledáván italskými poutníky.

V jeho zobrazeních převládá pohřeb a zázraky. V řádových bohoslužebných textech se jako blahoslavený vyskytoval od roku 1514 a proprium s jeho schváleným slavením se uvádí r. 1672. Současné karmelitánské texty jeho jméno však nepřipomínají.

S ním byl společně připomínán další karmelitán, uváděný jako světec, bratr Romeo z téhož kláštera. Vděčil prý za život ve víře Avertanovi. V legendách se jejich životopisy prolínají. Schválení úcty k Romeovi je datováno 29.4. 1842, ale nové martyrologium na rozdíl od Avertana ho neuvádí.

obraz: Romeo de Lucca - úmrtí 1380



blah. Nonius Alvarez Pereira

1.4. (památka v řádu O.Carm. závazná a v OCD nezávazná v martyrologiu je připomínán 1.11.)

Postavení: řeholník OCarm.

Úmrtí: 1431

Pocházel ze šlechtické rodiny v Lisabonu. Byl předurčen k vojenské kariéře a dosáhl hodnosti vrchního velitele portugalské armády. Byl ženatý, měl i děti, ale ovdověl a v r. 1423 vstoupil do karmelitánského kláštera v Lisabonu, který sám dříve založil. Se jménem Nonius od Svaté Marie, vykonával v klášteře nejprostší práce a vedl přísný život modlitby a pokání. Zůstal prostým bratrem s věrnou a hlubokou láskou k Panně Marii až do smrti.

Patron: Portugalska; karmelitánského řádu, Maltézských rytířů

NÁRODNÍ HRDINA PORTUGALSKA

Narodil se 24.6. 1360 v Cernache v Portugalsku do šlechtické rodiny velkopřevora Maltézských rytířů sv. Jana Jeruzalémského. Dětství prožil mezi rytíři a ve třinácti letech už byl zbrojnošem královny. Od pasování na rytíře byl rozhodnut, že se nikdy neožení. Ale již v 16ti letech se kvůli otci oženil s Donou Leonorou de Alvím. Měl s ní i tři potomky, ale dva zemřeli a třetí Blažena se později provdala za syna krále Jana I.



V Portugalsku r.1383 došlo úmrtím krále Ferdinanda k bojům o nástupnictví na trůn. Mezi nevídanými uchazeči byl na prvním místě španělský zeť zemřelého krále. Ten chtěl připojit Portugalsko ke španělské Kastilii a měl na své straně i Noniovy bratry. Nonius však neváhal bojovat za nezávislost Portugalska ve třech bitvách: u Atolerios, u Aljubarrotu a poblíž Valverde, kde v nejkritičtějších chvílích bitvy padl mezi skalisky na kolena a pozdvihl ruce v modlitbě. Vítězstvími v těchto bojích roku 1385 uhájil portugalský trůn pro bratra zemřelého panovníka a stal se nejvyšším velitelem armády ač mu bylo jen 25 let. Protože vítězství připisoval přimluvě Panny Marie, stavěl k její cti kostely a klášter v Lisabonu. Místo svého praporu při bitvě u Aljubarrotu označil postavením kaple ke cti Panny Marie a sv. Jiří.

S rytířskou statečností, se v osobě Nonia po vzoru maltézských rytířů, pojila zbožnost. Měl mimořádnou úctu a lásku k eucharistickému Kristu, to ho vedlo k účasti na dvou mších svatých denně i k častým zpovědím. Byl mariánským ctitelem a proto se rozhodl pro půst před začátky Mariiných svátků a každou středu, pátek i sobotu.

Po smrti své manželky, když už byl dojednán mír s Kastilií, rozdal majetek a 15.8. 1423 vstoupil do jím založeného karmelitánského kláštera v Lisabonu. Své jméno si rozšířil na Nonius od svaté Marie. Vedl život přísného pokání, naplněný modlitbou. Konal nejprostší práce jako poslední laický bratr. Původně chtěl jít do vzdáleného neznámého kraje, ale podřídil se králově žádosti a zůstal

v Lisabonu, kde údajně 1.4. 1431 zemřel. V den, kdy je slaven ve svém řádu. Martyrologium ho zcela výjimečně připomíná až 1.11.

Při blahořečení 23.1. 1918 papežem Benediktem XV. bylo v odůvodnění uvedeno „úcta od nepaměti.“

Předsevzetí, modlitba:

Nonius od svaté Marie nám zanechal příklad pokory. Je nerozumné být hrdý na činy, za které vděčím Boží milosti. Proto svým pokáním budu vyprošovat milosti potřebným, kteří o ně neumí prosit.

Bože, Tys povolal blahoslaveného Nonia, aby odložil pozemské zbraně a následoval Krista pod ochranou Panny Marie; dej nám na jeho přimluvu, abychom se dovedli zapírat a celým srdcem přilnuli k Tobě. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z karmelitánského *Propria* k breviáře)

blah. Angel Augustin Mazzinghi

17.8. (nezávazná památka v řádu O.Carm., martyrologiem připomínán 16.8.)

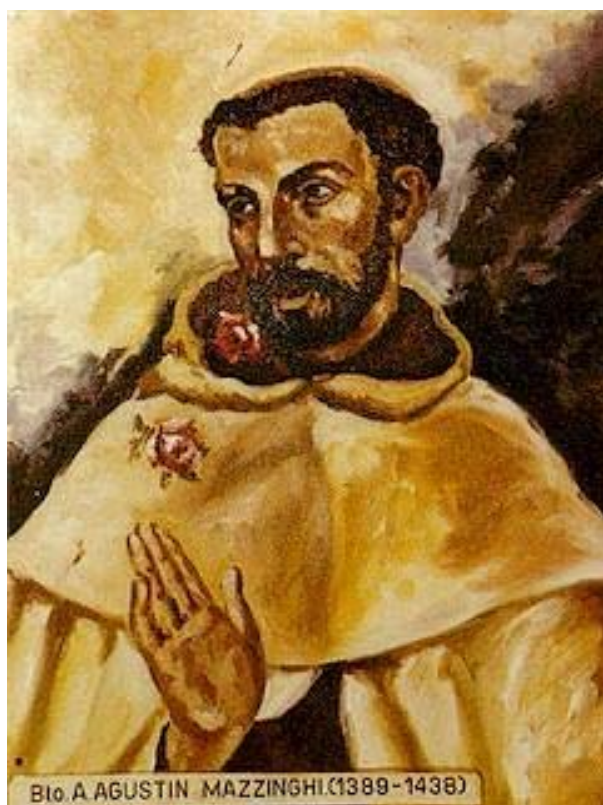
Postavení: kněz OCarm.

Úmrtí: 1438

Atributy: růže u úst, andělé splétající korunu

Někdy před rokem 1386 se narodil ve Florencii v Itálii. V roce 1413 tam vstoupil do karmelitánského kláštera jako první syn začínající reformy sv. Marie delle Selve. Tato reforma vedla později k vytvoření mantovské kongregace.

Angel Mazzinghi se stal vynikajícím kazatelem a horlivým knězem. Byl lektorem teologie a působil nejvíce ve Florencii a mimo ni i ve Frascati. Podle Mikuláše Calciuriiho, který byl jeho současníkem, při některých Angelových kázáních ve Florencii byly



vidět růže i další květy, které za promluvy vycházely z jeho úst. Nad hlavou mu z nich prý andělé splétali korunu. Vize s květy se dostala mezi jeho atributy.

Zpráva z posmrtné vzpomínky (z nekrologu) hovoří o jeho ctnostech a vykresluje ho jako slovutného kazatele svatého života. Poukazuje na jeho učenost i charisma dobrého a zkušeného duchovního rádce, o kterého byl velký zájem.

Není divu, že byl vícekrát volen převorem a mimo to na něj byly vkládány i další funkce a úkoly. V konventu, kde skládal sliby, byl převorem v letech 1419-1430 a pak 1437. Mezi tím působil zejména jako postní kazatel a dva roky jako převor v dalším konventu.

Poslední rok setrval na modlitbách v ústraní řádového domu ve Florencii. Tam zemřel 17.8., ve věku kolem 55ti let.

Blahořečený byl 7.3. 1761 papežem Klementem XIII.

blah. Jan Soreth

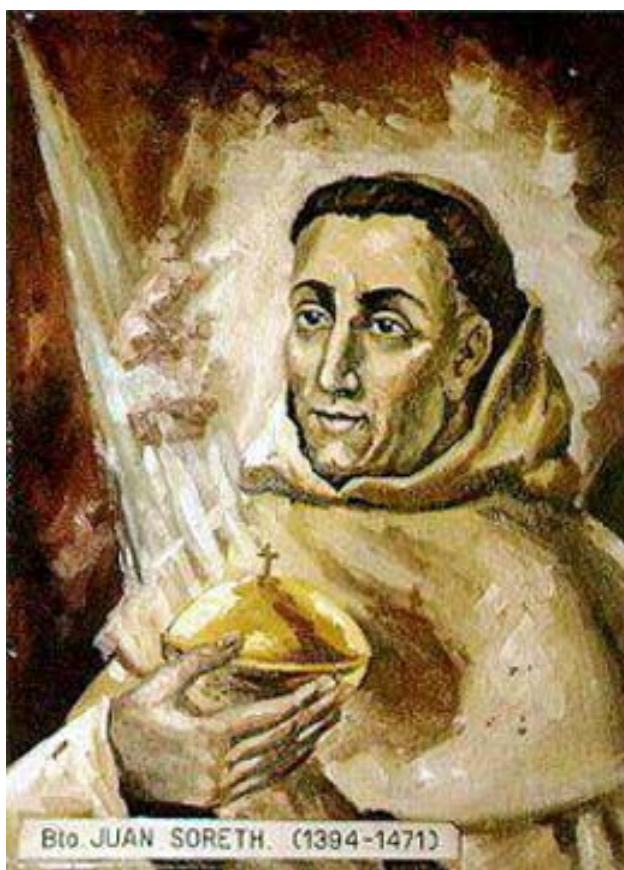
24.7. (v řádu O.Carm. památka; v řádu OCD nezávazná o den později, jako uvedení v martyrologiu **25.7.**)

Postavení: řádový generál OCarm

Úmrtí: 1471

Atributy: kalich s hostií,
karmelitán, listiny

Pocházel z Normandie. Stal se karmelitánem, knězem a po vysvěcení studoval dál teologii na pařížské universitě. Od r. 1440 měl na starost francouzskou provincii. V r.1451 postoupil generálního představeného celého řádu, kterým byl až do smrti. V době úpadku dbal na důsledné zachovávání řehole, stanov a řádových zvyklostí týkajících se usebranosti i chudoby. Byl horlivý při vizitacích a



vynikal příkladem. Pro II. řád, který založil i pro III. řád Karmelu získal oficiální papežské schválení.

VÝZNAMNÝ GENERÁL

Narodil se r. 1394 u Caen v Normandii ve Francii. V rodném městě vstoupil do karmelitánského řádu a kolem roku 1417 přijal kněžské svěcení. Ve studiích pak pokračoval na pařížské universitě a i když dosáhl vysokého vzdělání, vynikal i jako pokorný řeholník. V roce 1437 obdržel licenciát teologie a 26. května následujícího roku se stal jejím mistrem a pak regentem studia.

Od roku 1440 byl provinciálem ve Francii a v r. 1451 se stal generálním představeným řádu, kterým byl až do smrti.

Při svém vizitačním poslání hodně cestoval, všude povzbuzoval k horlivosti a řeholníky vedl k důslednějšímu zachování řeholních pravidel. V době kritické pro církev a řád začal usilovat o reformu v řádu a lze ho považovat za předchůdce reformátorů ve Španělsku, kterými pak byli Terezie z Avily a Jan od Kříže. Působení Jana Soreta neslo své plody krom Francie a Německa na mnoha místech od Anglie až po Sicílii. Na cesty sebou bral jednoho bratra a mezkaře. V mnoha kláštrech z jeho návštěvy nebyli nadšeni. Měli strach z jeho přísnosti i když byl v podstatě velmi dobromyslný, ale pro dobro i důstojnost řádu byl také nesmlouvavý a přísný.

Janovou snahou bylo, aby v každé provincii byl alespoň jeden klášter, v němž by se zachovávaly původní stanovy. K řeholi napsal komentář a v roce 1462 po různých dekretech vydal i nové Konstituce. V jednom z dekretů kapitul navazuje na Ježíšova podobenství o pokladu v poli a o perle (Mt13,44-6), ke které přirovnává řeholi. Zdůrazňuje, že si uchovává svou cenu i když jí někteří pohrdají. Píše, že máme vše prodat (obětovat), abychom získali to nejcennější. Podobně je doporučováno za vše koupit pole, v němž je ukryt poklad. Jan Soreth obraz rozvádí a na potřebě poklad vykopat vysvětluje „*jak se máme nořit stále hlouběji do sebe, abychom našli Krista a žili s ním.*“ (Krása Karmelu s.63)

Janovo reformátorské působení oslovilo skupiny zbožných žen zvaných „bekyně“ v Belgii i v Holandsku, které zatoužily po reformované karmelitánské spiritualitě. Jan je v roce 1452 přijal do řádu v holandském Cueldren. Jím založenou ženskou větev řehole v témže roce 7.10. potvrdil papež Mikuláš V. bulou Cum nulla.

Po klášteře ve Florencii, přičlenil k řádu skupinu sester v Nieuwerk a v témže roce 1455 založil klášter v Dinat. O něco později vznikly kláštery v Liège, v Harlemu a v Huy. Liège bylo jeho oblíbené město a je připomínáno, že za Karla Pošetilého, riskujíc svůj život, posbíral na ulici rozházené

proměněné hostie, které pak zanesl do karmelitánského kostela. Jeho úcta a láska k eucharistii se odráží i při jeho zobrazování.

V bretaňském vévodství r.1463 založil klášter pomocí Františky de Ambosie, která o necelých pět let později do něj vstoupila. Další zřízené kláštery byly v Namuru a ve Vilvoorde.

Generál Jan Soreth se staral také o třetí karmelitánský řád. Za svoji snahu o obnovení původního asketismu v řádu byl prý 25. 7. 1471 otráven.

Ve výkladu řehole Jan Soreth vyzývá k učenlivosti v lásce od Krista:

„Milovat sladce celým srdcem, obezřetně celou duší, pevně celou silou...“

Aby ses nedal zlákat světskou slávou a tělesnými požitky, ať je místo nich tvou sladkostí moudrost - Kristus.

*Abys nebyl sveden duchem lži a bludu, ať je tvým světlem pravda - Kristus.
Abys nebyl přemožen protivenstvími, ať tě podpírá síla Boží - Kristus.“*

... Miluj Pána, svého Boha, celou a plnou vroucností srdce, miluj celou bdělostí a obezřetností duše neboli rozumu a miluj celou silou a nestrachuj se ani zemřít pro lásku k němu. ...Ať je tvá láska pevná a stálá, ať ji nezažene strach a nezdolají námahy. ... milovat celým srdcem, nedát se svěst klamy - to je: milovat celou duší. A nedát se zlomit příkořími - to znamená: milovat celou silou.“

Jan Soreth byl blahorečen byl Piem IX. r. 1866.

Předsevzetí, modlitba:

Učit se milovat od Krista znamená s ním žít. Budu jej proto častěji přijímat v eucharistii i přistupovat ke svátosti smíření a adorovat před svatostánkem.

Bože, blahoslavený Jan Soreth vynikl svým úsilím o obnovu řeholního života a péčí o společenství sester karmelitek. Pro jeho zásluhy a na jeho přímlovu nám dej stále věrněji žít v následování Krista a jeho Matky. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z karmelitánského Propria k breviáři)

blah. Františka de Ambosia

5.11. (nezávazná památka v řádu O.Carm., martyrologiem připomínán 4.11.)

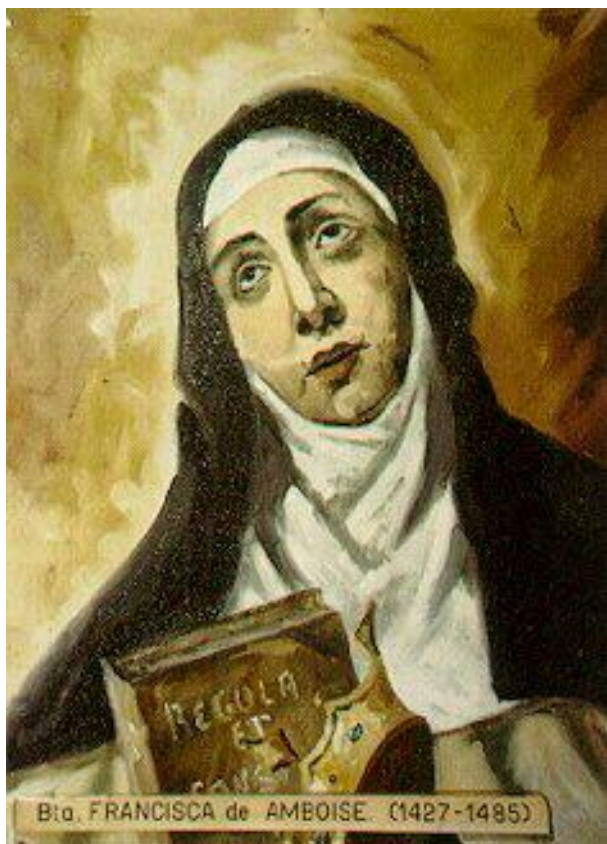
Postavení: vdova a řeholnice

Úmrtí: 1485

Pocházela ze šlechtické rodiny ve Francii. Stala se manželkou bretaňského vévody Petra II. Po jeho smrti se rozhodla využít majetek ke zřízení a zajištění kláštera řádu karmelitek v městečku Bondon, do něhož pak vstoupila. Později se stala převorkou i

v Nantes. Sestry obou klášterů vedla s moudrostí slovem i příkladem až do smrti. S Janem Soreth je pokládána za zakladatelku karmelitek ve Francii.

PORADKYNĚ PRO POKROK V DUCHOVNÍM ŽIVOTĚ



Narodila se 9. května 1427 na zámku Thours ve Francii rodičům vikomtu Ludvíkovi z Ambosie a Marii z Rieux. Před dovršením 4 roku byla zasnoubena 13tiletému Petru, jenž byl synem bretaňského vévody. Do sňatku stanoveného na rok 1442 byla dána na výchovu ke své budoucí tchýni. Tou byla zbožná sestra krále Karla VII.

Manžel Petr byl na Františku chorobně žárlivý. Jednou uvěřil pomluvě, že jeho Františka, která s ním chtěla žít ve zdrženlivosti, se začala důvěrně stýkat s panošem. Zbil ji tak, že se ze zranění po nějakou dobu léčila. A když Petr poznal svou chybu, Františka mu s radostí odpustila. Petr se po smrti svého otce a staršího bratra stal

vévodou a Františka vévodkyní. V renneské katedrále byli spolu korunováni r. 1450. Následovalo sedm let vlády, které lid nazval „dobou blažené vévodkyně.“ Ta velmi ovlivňovala svého muže ke konání dobra.

V září r. 1457 Petr zemřel a ovdovělá Františka odmítala další sňatek i přes přání Ludvíka XI., který ji chtěl oddat s otcovým švagrem, Filipem Savojským. Františka vidíce nebezpečí, slavnostně složila slib ustavičné čistoty, ale i přesto ji král chtěl unést. Dlouho zápasila o své dědictví s otcem i s králem a to i s pomocí soudu. Svůj majetek chtěla využít ke zbudování dalšího kláštera, (první v Nantes zbudovali ještě za Petrova života pro klarisky) včetně zajištění ročního důchodu pro provoz a potřeby řeholnic. Jejímu novému klášteru karmelitek, blízko Vanes v Bretani, se pak říkalo: „klášter Tří Marií v Bondon.“

Zřízení kláštera jí povolil papež Pius II. v únoru 1460, i s určením přesných směrnic, zřejmě pocházejících od Jana Soretha. S ním se již v předchozím roce dohodla na zřízení prvního kláštera karmelitek ve Francii, do něhož měla úmysl vstoupit. Klášter měl tak přísná pravidla, že přestoupení klauzury či převlastnění si časného majetku bylo pod trestem exkomunikace ipso facto. Jan Soreth r. 1463 převedl 9 karmelitek z Belgie a roku 1468, na slavnost

Zvěstování, z jeho rukou přijala hábit Františka a dva roky poté ji sestry zvolily za převorku. S nárůstem sester v komunitě došlo k rozhodnutí o založení druhého domu v Les Couets poblíž Nantes. Jeho vedení přijala Františka jen proto, že jí to ukládala poslušnost po rozhodnutí samotným papežem. Nastoupila do něj v adventu r.1479.

Ve stručné charakteristice se o Františce dočteme, že žila umrtveně, konala skutky milosrdenství, zvláště za doby moru. V klášteře se zálibou konala všední práce, umývala nádobí, nosila dříví, pracovala v zahradě. Stala se karmelitkou, aby celé své srdce dala Pánu. A tuto nerozdělenou lásku žádala i od svých sester. Klášter za jejího vedení měl skvělou pověst pro pěstování hrdinských ctností a Boží obdarování mystickými zkušenostmi. Její klášter u Nantes byl pokládán za prototyp karmelitánských klášterů. Později, protože se v něm udrželo přísnější zachovávání řehole, uvažovala o něm i sv. Terezie, kterou nakonec Bůh vedl k obnově karmelitánského řádu ve Španělsku a stala se zakladatelkou bosých karmelitek.

K charakteristickým rysům blahoslavené Františky z Ambosie patří zejména její velká láska ke Kristu v Eucharistii a láska k nemocným. Dnes je možno přijímat Nejsvětější svátost denně, tehdy směly sestry mimo stanovených dnů přijímat posilu Těla Kristova jen každých 14 dní.

Jsou zachovány opisy promluv, které měla k sestřám a mnohé citace stojí za úvahu a praktické využití.

Sestrám ošetřujícím nemocné kladla na srdce, aby k nemocným byly vlídné a láskyplné i skutky, protože jak říkala: „*Slova jsou jako ptáci, které vidáváme v naší klášterní zahradě, rychle zmizí a nezůstane po nich ani stopy.*“ *Prospěšnost mlčení připomínala slovy: „Z mnoha mluvení dochází na dlouhé zpovědi ... Z lásky a ke cti sv. řádu, který jsme zde zasadily, dávejte pozor na silencium, které je nutné k prospěšnému zachovávání našeho stavu.“* Nebo: „*Máme jen jedna ústa a jazyk je uzavřen dvěma zdmi... A máme dvě uši, to znamená, abychom více poslouchaly než mluvily. Hloupý člověk nedovede nikdy mlčet, stále mluví a ani neví co říká. Jedno z největších zel, kterého se bojím je z mnoho mluvení, ať hlasitě, potichu či v radě.*“

Její promluvy k sestřám bývaly častěji na téma poslušnosti a pokory. Říkala“ „*K poslušnosti je třeba pokory.*“ „*Náš Pán nám ukázal cestu pravé poslušnosti. On nám dává poučení.*“ ... „*Přímá cesta do nebe je kříž. To je hlavní brána. Nutno se pokořovat, ponižovat... Kdybyste znaly, jaké dobro a užitek přichází z utrpení, radovaly byste se z příležitosti k němu.*“ Přitom nabádala k umírněnosti v umrtvování, že: „*Lépe možno sloužit, když je člověk zdravý, než když je nemocný. Onemocníte-li svou vinou, dělejte si proto výčitky svědomí.*“

Varovala, aby se nikdo nepovažoval za moudřejší, než osoby k poroučení určené: „*Je to zhoubné, k rozvratu konventu, když si myslíme, že to či ono dovedeme udělat či říci lépe než druzí.*“

„*Je to velká ctnost, umět snášet nedokonalosti druhých a poznávat svou nedokonalost.*“

Vyjádřila se i ke zvědavosti na chyby druhých, když řekla: „*Čím budeme zvědavější poznávat a vyhledávat chyby jiných, tím méně poznáme své.*“ Protože nestačí jen konstatovat své vlastní chyby, ale je potřeba odhalit jejich kořeny, používala matka Františka toto přirovnání: „*Když je někdo ve špatně uzavřené místnosti, zpozoruje odkud vane, odkud to táhne. Tak i vy máte zpozorovat ve svém svědomí odkud vanou a přichází pokušení. A dobře ucpat, znamená použít proti nim léku.*“

Františka radí: „*Složte vše k nohám kříže a tam spočívajte v pokoji. Když si nemůžeme odpomoci od nějaké věci, která se přičí rozumu, musíme ustoupit, zmlknout a dokonce i upustit od všeho rozumování – za předpokladu, že se vám zdá, že je to nad rozum – abychom měly pokoj. Neboť my jsme vždy nakloněny k smyslovosti, a co není dobré se nám jako dobré zdá.*“

Často prosila: „*Nade všecko se snažte, aby Bůh byl co nejvíce milován.*“

„*Usilujte o to, aby vaše zbožnost stále vzrůstala. Hled'te na cíl k němuž směřujete, jak to dělá lučištník, když chce strílet. Když napne svůj luk, dívá se na cíl, kam chce strílet. Tak je nutno mít vždy přímý úmysl ve všech dobrých skutcích, neboť jinak ztratíme ovoce svého činu. Podobně tesař užívá při práci pravítka, aby se udržel rovně a neuhnul.*“

Matka Františka často sestry prosila, aby ji znovu nevolili, ale marně. V úřadu představené zůstala až do své smrti. Den před ní v přítomnosti celé komunity přijala svátost nemocných a všem udělila požehnání. Při loučení řekla: „*Loučím se s vámi a jdu, abych zakusila, co to je Boha milovat nadevše.*“

Zemřela 4. Listopadu 1485. A papež Pius XI. ji blahoslavlil 15.7. 1863.

Předsevzetí, modlitba:

Z nabízené palety Františčiných rad si zvolím pro sebe nejpotřebnější, nejužitečnější k vlastnímu pokroku na duchovní cestě a týden budu usilovat podle ní žít bez uhnutí od rady.

Bože, blahoslavenou Františku jsi povolal, aby na tomto světě hledala Tvé království tím, že sloužila Tobě a Tvé nejblahoslavenější Matce. Dej, ať posílení její přimluvou s duchovní radostí kráčíme stále vpřed po cestě lásky. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(závěrečná modlitba z karmelitánského Propria k breviáři)

blah. Alois Rabata

9.5. (nezávazná památka v řádu O.Carm., v martyrologiu připomínán **8.5.**)

Atributy: karmelitánský hábit, palma
a šíp zabodnutý do čela

Postavení: řeholník, kněz OCarm

Úmrtí: 1490

Narodil se v Erice blízko Trapani na Sicílii nejspíš roku 1433. V Trapani vstoupil do karmelitánského řádu, konventu Zvěstování. Vystudoval tam a přijal kněžské svěcení. Později byl poslán za priora reformovaného konventu v Randazzo. Při svém horlivém působení pokáral i špatné mravy jednoho venkovského knížete. Následně byl prý za to smrtelně zasažen šípem do hlavy. Viníka, kterému odpustil, odmítl prozradit. A protože viník zůstal utajen, nedošlo ani k dokazování příčiny, takže Alois začal být uctíván jako vyznavač, nikoliv jako mučedník.

Při procesu blahorečení byl vyzdvižen jeho čistý a svatý život i jeho kázeň, projevy blízké lásky s charitativním působením. Blahorečen byl roku 1841 Řehořem XVI.



blah. Jana Scopelli

9.7. (nezávazná památka v řádu O.Carm., martyrologiem připomínán téhož dne)

Postavení: řeholnice OC

Úmrtí: 1491

Narodila se v Reggio Emilia v severní Itálii 1428. Po životě v karmelském společenství zatoužila již velmi brzo v mládí. Bývá uváděno, že žila asketicky s řetězem kolem boků a o častém postu. Prvním spojením s Karmelem byl její vstup mezi mantellata.

Jednalo se o ženy, které mohly žít řeholním životem ve svém domě nebo i pohromadě, ale určitým způsobem stále ve světě. Jejich pojmenování mělo původ v nošení řádového šatu, tzv. mantllu.

Jana žila až do smrti svých rodičů doma. Pak se přistěhovala k chudší, zbožné ženě. Pak jí jedna žena nabídla svůj dům a připojila se k ní se dvěma dcerami. Ke vzniku komunity došlo v roce 1480. Společenství se brzy rozšířilo o další dvě dívky a Jana začala hledat místo pro klášter. Našla ho díky přimluvě biskupa u generála humiliatů. Ten jim přenechal kostel sv. Bernarda v Reggio, který byl přejmenován na S. Maria del Popolo. K tomu, aby u kostela stál klášter, napomohli hmotnými prostředky i obyvatelé města a proto byl kostel zasvěcen P. Marii jako Matce lidu (Popolo).

Nový klášter začal fungovat v roce 1485 a utvořila se v něm komunita s více než 20ti sestrami, patřící k mantovské kongregaci. Jana, obdařena mimořádným charisma, v něm byla převorkou. Žila v hluboké úctě k Panně Marii. Její zvláštní pobožnost se nazývala Camicia della Madonna. Modlila se denně alespoň pět hodin a to za lid, kterému vyprošovala Boží milost s požehnáním celému městu. Její modlitby byly příčinou mnohých obrácení. Hodně lidem poskytla duchovní útěchu a konala prý i zázraky. Zemřela ve věku 63 let s pověstí svatosti. Obyvatelé města se k ní hned začali obracet



s prosbami. Zanechala v nich vědomí, že Boží milost je pro život neméně potřebná než chléb.

Její kult byl schválený Klementem XIV. v r. 1771.

blah. Archangela Giralani

29.1. (nezávazná památka v řádu O.Carm., martyrologiem připomínán **25.1.**)

Postavení: panna

Úmrtí: 1495

Pocházela z Trino di Monferrato v severní části Itálie. Její křestní jméno bylo Eleonora. V roce 1477 vstoupila do kláštera kongregace v Parmě. Přijala jméno Archangela a brzy po profesi byla zvolena převorkou. Při zakládání nového kláštera karmelitek v Mantově roku 1492 tam byla přeložena. Tento klášter „S. Maria del Paradiso“ povstal pod jejím vedením. V jednom listu (v manuskriptu) se uvádí, že se snažila se spolusestrami žít jako v nebi i když žily na zemi, aby dostaly názvu kláštera „Sv. Maria Nebeská.“ Vynikala velkou úctou k Nejsvětější Trojici. Po třech letech vedení sester v Mantově zemřela.



V roce 1864 byla Piem IX. blahořečena.

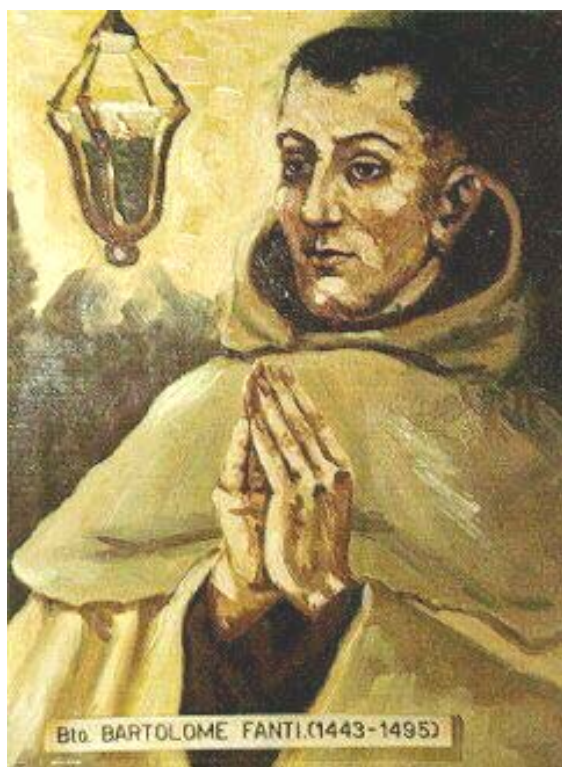
blah. Bartoloměj Fanti

5.12. . (nezávazná památka v řádu O.Carm., martyrologiem připomínán téhož dne)

Postavení: kněz, řeholník
OCarm

Úmrtí: 1495

Narodil se asi roku 1410 v Mantově v Itálii. Vstoupil do mantovské kongregace karmelitánů a vystudoval



teologii. Přesná data nejsou známa, ale v roce 1452 již působil jako kněz a později se o něm mluví jako o vyhledávaném zpovědníku.

V roce 1460 přijal úřad duchovního otce při řádovém chrámu a funkci ředitele či rektora Konfraternity (bratrstva) Blahoslavené Panny Marie. Pro toto bratrstvo napsal řeholi o 12ti kapitolách a stanovy. Jeho řehole je považována za stručnou a slohově vycházející z regule 1. řádu.

Vynikal v lásce k eucharistii, která je označována za centrum jeho apoštolského života. Na druhém místě je to mariánská zbožnost. A Mariiným hlavním cílem je přivádět ke Kristu. Ona učí stále: „*Udělejte, cokoli vám řekne /říká/.*“ (Jan 2,5) Za uposlechnutím následuje zázrak.

Bartolomějova láska k eucharistii se stala důvodem jeho pozdějšího povýšení mezi svaté. Její předávání novicům je připomínáno i mezi Bartolomějovými atributy (zobrazením). V modlitbě a adoraci jim byl vzorem.

O něžném mariánském ctiteli Bartolomějovi je známo, že byl klidné vyrovnané povahy se ctnostmi štědrosti a věrnosti ve službě Pánu. Zvláště zaujala jeho pokora.

V roce 1495 zemřel s velkým klidem, důvěrou a odevzdaností. Po jeho úmrtí došlo k četným zázrakům. Je zmínka i o tom, že jeho nenabalzámované tělo nepodléhalo běžnému rozkladu. V roce 1516 bylo přeneseno do kaple Panny Marie a neporušené umístěno pod oltářem. Poté co došlo ke zrušení místního konventu, bylo jeho tělo přeneseno ke Korunované Panně Marii do kaple katedrály.

Uznání jeho kultu potvrdil 18.3. 1909 papež Pius X.

Předsevzetí, modlitba:

Po vzoru Bartoloměje a Panny Marie budu adorovat, naslouchat a orodovat, abych vyprošoval potřebná obrácení hříšníků.

Bože, Tys vyznamenal blahoslaveného Bartoloměje šířením úcty k nejsvětější Eucharistii a k blahoslavené Panně Marii, dej, ať stejně jako jemu i nám je tato dvojí úcta hojným zdrojem milosti. Skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

(*závěrečná modlitba z karmelitánského Propria k breviáři*)